

## REDACȚIA

Deák Ferencz-utca nr. 20

## ABONAMENTUL

Pe un an .. 20 cor.

Pe jumătate an .. 10 "

Pe 1 lună .. 2 "

Nați de Duminecă pe an 4

coroane.

Pentru România și America

10 coroane.

Pentru România și străinătate

șomerii de zi pe an 40 franci.

# TRIBUNA

## ADMINISTRAȚIA

Deák Ferencz-utca nr. 20.

## INSERȚIUNILE

de un șir garmond: prima dată 14 bani; a doua oară 12 bani; a treia oară 8 bani de fiecare publicațiune.

Manuscripte nu se înapoiază.

Telefon oraș și comitat 502.

## Un succes.

(R.) Ori care ar fi părerea unuia ori aluia dintre noi asupra felului cum dl Aurel C. Popovici propune rezolvarea chestiei naționalităților din Austro-Ungaria, un lucru trebuie să mărturisim cu toții: cartea sa a avut un succes enorm în străinătate, îndeosebi în Germania! N'a fost, în marele imperiu, un singur ziar de seamă, care să nu fi scris recenzie, și cele mai multe dintre ziare au scris favorabil nu numai despre carte, dar și despre Români, căror eminentul scriitor, cum se știe, le dă în carte pagini număroase și scrise cu sentimentul național cel mai cald.

Iată de ce am și înregistrat cu cea mai mare bucurie știrea, și revenim azi, că întâia ediție a cărții dlui Aurel C. Popovici s'a epuizat deja și în zilele acestea autorul a scos de sub tipar a doua ediție, ceea-ce nu s'a mai întâmplat cu o carte scrisă de Român în limba germană.

Ce dovedește asta în chip neîndoios?

Dovedește pe d'oparte că dl Popovici este stăpân peste materialul ce tratează, pe de altă parte că este și maestru în ce privește *felul* scrisului: a știut adică să deștepte, în lumea germană, interesul.

Și, drept urmare, a făcut în jurul chestiei naționalităților o propagandă dintre cele mai rare și întinse, aducând astfel nu numai Românilor, dar și aliaților noștri servicii de mare preț. Cu atât mai mare, cu cât agită chestia într'un timp nu se poate mai însemnat: când partidele maghiare cred a se achita de angajamentul luat față de Coroană întocmind un proiect de lege electorală în care pretind a da soluțiune chestiei ardente a naționalităților, pe când în realitate ele tind la nimicirea și a puținelor drepturi electorale ce avem.

Aflăm, că pentru a urmă cu propaganda, pentru a atrage luarea aminte a străinătății asupra isprăvilor guvernului unguresc, dar mai ales pentru a demască abuzurile și nedreptățile ce se comit, dl Aurel C. Popovici are de gând să se stabilească pe câtva timp în străinătate, unde punându-se în legătură cu publicistica din diferitele centre politice europene, precum și cu bărbații politici ai diferitelor state, să-i lămurească asupra adevăratei situațiuni din Ungaria și Austria.

Nu ne îndoim că ar putea să aducă astfel însemnate servicii cauzei naționalităților.

Conducătorii și autorii politicii șoviniste își pregătesc arme împotriva partidului național român și a celui sârb și slovac. Noi, dacă facem gură prin presă, ne pomenim în pușcărie. Deputaților noștri, când protestează în Dietă, li-se aruncă cele mai triviale epitețe, iar adunările populare sunt la discreția agenților administrativi.

Cel puțin în străinătate să fim apărați pe larg și liber!

## Naționalismul nostru.

De dr. Dionisie Stoica.

După cum cel înzestrat de împrejurări cu toate cele necesare pentru un trai fizic ticnit, n'are nevoie să se zbată după pâinea de toate zilele, și, îngrădit cu totul în belșugul material, foarte de multe-ori n'are chef nici putere de-a se avânta în sfera unei vieți sufletești, bogate în altruism — tot așa cel dotat de împrejurări cu toate drepturile individuale, cetățenești și naționale, nu simte necesitatea, dar nici nu prea are prilej de-a-și manifesta sentimentele aparținătoare sufletului său naționalist. În urma acestei împrejurări numitele sentimente slăbesc.

Aceasta ca teză generală. Vorbind însă de cazuri speciale, situația se schimbă de cele mai multe-ori.

Făcând comparație între naționalismul Românilor din regat și al celor din Ungaria, fără multă șovăire trebuie să afirmăm, că al celor din urmă este mai pronunțat și mai puternic tocmai din cauzele sus menționate.

E însă cu totul altă întrebare, dacă apatia, degenerarea simțului național în regat este pe deplin justificată față cu referințele existente.

România liberă și prea liberă nu vrea să țină cont în cuvenita măsură, că dânsa în primul rând este *stat național* și numai ca atare poate produce ceea ce *trebuie* să producă. Și în tendința de-a nu jigni niște drepturi constituționale — foarte păgubitoare statului — e învoită a trece peste drepturi naționale de importanță vitală.

E drept, că se expulzează mereu Greci, prinși în flagrant cu cea mai mare crimă politică: *tradarea de patrie*, e adevărat, că mai anii trecuți școalele »Notre Dame de Sion« au fost date în judecată — și achitate — pentru nizuințele lor antipatriotice, și e cert, că multe inimi simțitoare din regat se zbat în dorința de-a i-se pune odată capăt străinismului și propagandei lui, care stoarce vlaga statului, care a început a înflori.

Da e drept, adevărat și cert. Și cu toate astea pericolul nu-i de desconsiderat.

Nu vorbesc de partide, ci de toți factorii politici, pe cari ar trebui să-i însuflețască gânduri de adevărat altruism național. Dacă s'ar emancipa numai pe jumătate din îngustul cerc al intereselor de-o zi, regatul, care jubilează, n'ar lăsa, ca o parte a cetățenilor și cea mai mare, poporul de jos, să fie lăntuit de atâta amar de neajunsuri.

Tot ce e rău, tot ce-ți îndurerează inima, este urmarea directă a lipsei de adevărat naționalism.

Și ar putea fi în țară mai mult naționalism, căci stimulii nu lipsesc, dimpotrivă se prezintă cu destul belșug.

Neajunsuri — și încă multe — sufăr și Românii din Ungaria, în mare parte și din vina proprie, dar mai mult din nerespec-

tarea dreptului și dreptății din partea altora.

Dar naționalismul lor, alimentat indirect, dar cu multă vehemență din partea atotputernicilor, îi va scoate la liman cu o zi mai de grabă, decât poate se va pune capăt anomaliilor atât de variate din România liberă.

Ardeleanul se mișcă mai greu, e foarte adevărat, dar în acelaș timp e mai pătruns de idealul său cel puțin cu 70%, decât Românul din România,

Și de n'ar fi fost Ardealul cu Ardelenii lui, nu știu cum ar fi ajuns Românii toate câte le posed azi. Sunt fapte împlinite și orice Român just trebuie să recunoască, că Transilvania a fost izvorul vieții fizice și sufletești a cetății de azi a Românismului.

Dar nu de asta e vorba. Transilvănenii au fost totdeauna naționaliști, dacă altcun nu, dar ținând totdeauna morțiș la lege, limbă și moșie. Acest naționalism s'a transplantat și 'n principate, și 'n 1848 s'a dat dovadă de un cuminte, înalt și puternic naționalism din partea bărbaților, cari au pus bazele României de azi.

Trecută însă campania din 1877 și ridicate principatele unite la rangul de regat, intrând țara în cadrele unei moderne vieți de stat, s'a crezut, că ne mai fiind nevoie de a se câștiga drepturi, ne mai având conflicte cu stăpânitori străini la tine acasă — s'a crezut zic, că s'a ajuns fericirea, s'au ajuns zilele, când naționalismul nu-și mai are locul și astfel rezoanele de a-l alimenta și de a-ți alimenta forța de muncă din belșugul neseecat al lui, au scăzut în fiecare zi.

Alte chestii s'au agitat, alte vederi au preocupat bogata viață politică. De adevărata bunăstare economică și culturală prea puțin s'au ocupat cei chemați a se ocupa numai și numai de aceasta.

Trecerea s'a făcut repede și unele anomalii își au explicarea. Sunt însă în urmă ani foarte suficienți pentru a se fi putut da o îndrumare înțeleaptă politicii economice și a fost timp ca barem în anul iubilar să se fi ajuns, ca țăranul român din România să stea *cel puțin* pe aceiași treaptă economică-culturală cu țăranul român din Ungaria.

E foarte periculoasă lipsa de patriotism și cu osebite de naționalism și se va răsună odată fără milă. Norocul cel mare al nostru este însă, că urmările nimicitoare ale acestui păcat nu le vor suportă decât cei vinovați; mulțimea va suferi mult și astfel se va fortifica pentru o adevărată cultură unitară națională.

Cercurile conducătoare din România ar putea fi mai patriotice, în adevăratul înțeles, și toți Românii liberi ar trebui să fie mai pătrunși de naționalism, ca statul român să poată progresa mai repede și mai sigur și ca progresul culturii unitare naționale să nu sufere întârziere.

Iar de va degenera în România și mai mult patriotismul și naționalismul — nu

este eschisă posibilitatea ca să se ia pildă însuflețitoare și mântuitoare și de astădată dela nedreptății Transilvăneni, cari nu cunosc trudă și șovăire în eluțarea drepturilor lor de dezvoltare economică, culturală și politică.

România e focularul de cultură al întreg Românismlui, după-cum am amintit într'un articol, de aci au să-și ia însuflețire de luptă culturală națională toți Românii, supuși altor state.

Este însă tot atât de adevărat, că Românii transilvăneni, aflând în România izvor de însuflețire în urma faptului, că România e *stat liber și independent* și toate aspirațiunile culturale se pot ajunge aici fără a întâmpina piedeci din partea cârmuirii, tot acești Români oțeliți de luptele politice, pe cari le poartă în numele culturii și al bunăstării economice, au de *împrumutat* o mare doză de naționalism pentru cetățenii României libere.

Românii din Transilvania nu vor duce singuri la liman marele ideal al Românismlui: *unitatea culturală*, dar posed cele mai indispensabile calități de a aprinde focul și de a-l alimenta până atunci, până când operațiunea se va termina cu succes.

Și aceste calități sunt urmarea cea mai directă a naționalismului lor puternic.

» *La voce del popolo* «, organul Italianilor autonomiști și intransigenți din Fiume, în numărul ce ni-a sosit ieri, scrie cu multă energie în contra barbariilor comise de Croați în Fiume. El condamnă în termeni aspri purtarea socoliștilor.

**Broșura lui Mocsáry.** Critica lui Mocsáry asupra politicii kossuthiste continuă a preocupă cercurile politice maghiare. Se crede chiar, că advertisementul lui Mocsáry să însemne drept punctul de plecare a disoluțiunii partidului kossuthist, din cari la toamnă se vor desface elementele kossuthismului de baștină propovăduit de Mocsáry, formând un nou partid kossuthist, ca partid de opoziție, față de partidul dela putere a fiului lui Kossuth.

În viitoarea sesiune guvernul va avea deci la tot cazul și în partid unguresc de opoziție pe lângă cel al naționalităților.

## „Primejdiile în chestia națională“.

» *Telegraful Român* « din Sibiu publică în numărul de ieri (Vineri) următorul articol, cu care suntem de acord:

» Sub titlul acesta a apărut în numărul din Dumineca trecută (2 Septembrie n.) al ziarului »Budapester Tagblatt« din capitală un articol, pe cât de nedrept, pe atât de vătămător față de Românii din statul acesta, și față de instituțiunile lor bisericesti, culturale și economice. Articolul e scris de dl Constantin Burdia, deputat dietal al cercului electoral Caransebeș. Va să zică de un Român. Cuprinsul articolului e dela început până la sfârșit o neîntreruptă acuză adusă Românilor din statul ungar, că agitează în mod sistematic în contra statului ungar, că sunt dușmani ai ideii de stat maghiar, și că în luptele lor pe acest teren sunt sprijiniți cu mijloace materiale din afară, de ex. din partea Ligei din București.

Din vina comiților supremi, cari nu s'au

gândit la alta decât să lîfereze guvernelor trecute deputați liberali, dușmanii statului ungar (adecă Românii) au putut apoi să-și continue agitațiunile neconturbați, și au ajuns la rezultatul obținut, au trimis deputați naționaliști la dietă. Dar terenul a fost de mult pregătit. Iată cum. Cităm acum cuvintele de încheiere din articolul domnului Burdia:

»... În adunări bisericesti, în sinoade și congrese, în seminarii teologice, în școale confesionale, precum și în institutele financiare și economice nu a existat pasivitate. Aci seducerea și ațățarea poporului român a fost cultivată în mod sistematic. Aci au fost preparate alegerile, cari au făcut posibilă apariția agitatorilor naționaliști, dușmanii ai statului, în dieta ungară. Recomand de urgență atențiunei cercurilor competente aceste împrejurări, pe cari le voiu lămuri în mod mai amănunțit, pentrucă primejdia e la ușă, că elementele destructive nu numai că vor continua munca lor minieră, în mod vehement, ci se vor pune în legătură și cu elemente din afară«.

Cu greu ne vine să credem, că într'adevăr dl Burdia a scris șirele acestea, în cari aproape fiecare cuvânt constituie un mare neadevăr.

Dl Burdia știe foarte bine, că în biserica noastră nu se face politică. Congresele, sinodale, conzistoriile noastre au alta de lucru, nu să pregătească terenul pentru alegeri dietale. În seminariile noastre și în școalele noastre confesionale se învață, se propune cultura religioasă-morală, se propagă iubirea de patrie, de lege și de neam, iubirea deaproapelui, iar politică nu face nimeni în ele. Toate acestea le știe și le cunoaște dl Burdia, și de aceea tragem la îndoială, că articolul injurios din întrebarea cu adevărat dânsul l-ar fi scris.

Iar dacă da, atunci îl somăm cu toată seriozitatea să binevoiască a dovedi aceea ce afirmă, pentrucă onestitatea fiecărui om pretinde să-și dovedească cu cazuri concrete afirmările, căci la caz contrar opiniunea publică va trebui să-l conzidere și să-l declare, ori de inconștient, ori de denunțiant, titluri la cari nu credem să aspire domnul Burdia.

## Regele cel mai capabil din Europa

Sub acest titlu eminentul ziarist irlandez T. P. O'Connor a publicat într'unul din marile sale ziare din Londra »T. P's Weegly« un articol relativ la România și la Majestatea Sa Regele Carol, luând ca temă cartea dlui *Belle-gast* asupra României.

Extragem din acest articol următoarele două pasagii, unul asupra României și altul asupra Regelui ei:

» Strânsă între mările Carpați și Marea-Neagră, izolată — o insulă în oceanul slav — pe marele drum între Rusia și Turcia, și cu toate acestea independentă de amândouă, asta este situațiunea Regatului României. Din multe puncte de vedere, este una din țările cele mai interesante din Europa, atât prin ea însăși cât și din cauza raporturilor sale cu vecinii săi.

Poporul are o individualitate care îl izolează de toți vecinii și la care el ține cu o mândrie nobilă. România a fost populată sub regimul lui Traian de un mare număr de Romani, ai căror descendenți au rămas latini de rasă, latini de limbă, latini de sentimente, latini de tempera-

ment. Forța și ambițiunea Rusiei, dezvoltarea acestui spirit care va trebui să unească pe toți Slavii într'o singură mare familie, lunga dominațiune a Turciei și a musulmanilor, și, la o epocă mai depărtată, valurile neîncetate de invasiuni barbare, cari, în mersul lor triumfal, din Asia pe ruinele imperiului Roman — trebuia să treacă peste România — toate acestea au lăsat pe România intact și pur în tot ce este esențial. În vorbește încă limba care, din toate limbile moderne, este cea mai apropiată de limba în care a scris Oraziu și Virgiliu și în care au vorbit Cicerone și Juliu Cesar. Când e întrebat căreia rase aparține, el răspunde cu aceeași mândrie ca și cetățenii romani: »Eu sunt Român«.

În ceea ce privește pe Regele Carol, iată ce spune:

» Nu e monarch în Europa care să ocupe așa înaltă situațiune ca Carol I, regele României, chiar însuși Suveranul nostru, care trebuie să lucreze după avizul miniștrilor săi responsabili, nice Francisc Iosif, care, în prezența a ceva care seamănă cu o revoluțiune, într'unul din regatele sale, nici de sigur, Țarul, care stă tremurând pe marginea unui abis în care dânsul și ai săi, pot să alunece la fiecare moment; nici chiar împăratul Germaniei, care vede ridicându-se contra lui toate forțele liberale a claselor de mijloc și dușmănia încă mai periculoasă a milioanele de oameni cari lucrează, gândesc și conspiră sub bandiera Democrației sociale.

Omul suprem în România după toate măsurile este Regele. Sunt mulți politicieni străluciți, prea mulți ar zice cei cari studiază această țară și mulți din acești politicieni sunt tot atât de patrioți, pe cât sunt de străluciți. Dar miniștrii vin și se duc — câteodată destul de repede — Regele rămâne ca singurul punct de raliere al Regatului, singurul ministru permanent, fiind în acelaș timp Rege. Nimeni nu contestă această situațiune supremă.

## Știri dela Expoziție.

**Marele festival coral dela Expoziție.** Pentru Duminecă 9 Septembrie și Marți 11 Septembrie societatea Carmen de sub direcțiunea dlui Kiriac a aranjat un mare festival coral în Arenele Romane, la Expoziție...

Vor fi în total 25 coruri cu un număr de 1700 cântăreți din Ardeal, Bănat, Bucovina și din țară.

Duminecă. Serbarea se va începe în Arenele Romane la orele 3 d. a.

Festivalul cuprinde două părți. Partea întâi va fi serbarea »junilor«, o reproducere a acestei serbări așa cum se face la Brașov a 4-a zi de Paști.

Vor apare 250 de persoane în costume naționale și călăreți, cari vor reprezenta junii obișnuiți, curcanii tineri, curcanii bătrâni și junii albi.

Spectacolul ce vor da acești juni e următorul: Cristos a înviat la Crucea din Prund, aruncarea buzduganului la locul între pietre, hora, cântecul și defilarea.

Partea a doua va cuprinde concertul dat de societățile de cântări din Bănat și Crișana, repartizat în 12 reuniuni de cântări cu un număr total de 800 cântăreți.

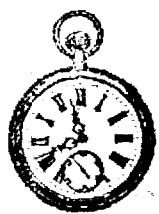
Iată ordinea cântărilor:

1. Reuniunea de cântări și muzică din Reșița Montană, cor mixt de o sută persoane, dirijat de Iosif Velceanu, învățător, va executa: »Urarea României«, de I. Costescu și »Răsunetul Ardealului« de I. Vidu.

2. Reuniunea de cântări și muzică din Bogșă, cor mixt de 70 persoane, va executa: »Despărțirea Basarabiei« de Ioachim Perian și »Marș« de I. St. Paulian.

3. Reuniunea de cântări Bozovici-Dalboșet, cor mixt de 90 persoane, dirijat de dnii Ilie Imbrescu, preot și Ilie Ruva, funcționar, va executa: *Imi place — nu-mi place*, de I. Vidu.

4. Corul din Cacova, cor bărbătesc de 40 persoane, dirijat de dl Traian Lința învățător, va executa: Cuadril de C. G. Porumbescu și Marșul plugarilor de același.



## ●◆● SEGEDINUL E ORAȘ VESTIT ●◆●

Acolo se pot căpăta cele mai ieftine Oroloage și bijuterii, mai ieftine de cât ori unde. Nu-i de lipsă să ne dăm bani în mâini străine. Cine vrea să se convingă despre toate acestea, să ceară un catalog mare ilustrat, ce se trimite gratuit, dela *Scheiner Samu*, juaergeriu în Szeged. Acolo se capătă un orologiu de argint dela 5 floreni începând, inel de aur, cu 14 carat dela 2 fl. 50 cr. în sus, cercei de aur dela 1 fl. 50 în sus, lanț (colier) aur 4 fl. 50 cr. un orologiu de nikel dela 2 fl. 50 cr. în sus, un vecker dela 1 fl. 50 în sus.

5. Reuniunea de cântări din Beiuș, cor mixt de 30 persoane, dirijat de dl Ioan Bușia, profesor, va executa: Marș regal de G. Muzicescu și Două inimi de G. Dima.

6. Reuniunea de cântări din Oradea-mare »Hilaria«, cor bărbătesc de 40 persoane, dirijat de dl N. Firu, învățător, va executa: Dorul înstrăinatului de Al. Flechtenmacher și Doina de I. Vorobchievici.

7. Reuniunea de citire și cântări, cor bărbătesc de 50 persoane, dirijat de dl Iosif Micu, va executa: Ceasu rău de I. Vorobchievici și Calea mândrii de T. Lugojanu.

8. Reuniunea de cântări Oravița-română »Concordia«, cor bărbătesc de 40 persoane, dirijat de dl I. Bogdan, învățător, va executa: Cântecul Prului de I. Vorobchievici și Dorul ardeleanului de A. Popovici.

9. Reuniunea de cântări și muzică din Ticvauiu, »Armonia«, cor bărbătesc de 55 persoane, dirijat de dl Iuliu Birou, va executa: Hora coriștilor de Iuliu Birou și Alarma de același.

10. Reuniunea de cântări din Sân-Miclăușul-mare, cor mixt de 50 persoane, dirijat de dl Atanase Lipovan, învățător, va executa: Trecui valea de I. Mureșianu și Varia și Lugojana de I. Vidu.

11. Reuniunea de cântări și muzică din Căseteu, cor mixt de 100 persoane, dirijat de dl Lucian Șepețan, preot va executa: Tatăl nostru, de C. G. Porumbescu și Hora dobrogeană de N. Popovici.

12. Reuniunea de cântări și muzică din Lugoj, cor mixt de 40 persoane, dirijat de dl I. Vidu, învățător, va executa: Peste deal de I. Vidu și Negruța de același.

Apoi toate corurile reunite, cu un număr de 800 cântăreți, sub conducerea dlui I. Vidu, va executa: Hai în horă de G. Dima, (cor bărbătesc); Imnul regal de Ed. Hübsch (cor mixt și muzică militară) și Pui de lei, marș de I. Vidu (cor și muzică militară).

**Marți.** Serbarea se va începe în arenele romane la orele 4 d. a.

Va avea loc concertul dat de societățile de cântări din Ardeal, Bucovina și din țară. Vor fi în total 13 societăți de cântări cu un număr de 900 cântăreți.

Ordinea cântărilor e următoarea.

1. Reuniunea de cântări din Seliște, cor mixt de 30 persoane dirijat de dl Iuliu Crișan, inv., va executa: »Fântâna cu trei isvoare«, cântec popular pentru cor de G. Dima, »Dorul meu« și »Neică neiculiță«, cântece populare pentru cor de I. Mureșianu.

2. Corul bisericesc din Ocna-Sibiului cor bărbătesc de 40 persoane, dirijat de dl Miron Bibu, învățător, va executa: »Știi mândro când ne iubim«, cântec popular pentru cor de dl T. Popovici și »Toarce Leleo«, horă de același.

3. Reuniunea de cântări din Orăștie, cor mixt de 50 persoane, dirijat de dl Ioan Branga, inv., va executa: »Bălcescu murind«, de P. Mezzeti și G. Dima și »Mândruțo de de mult«, de G. Dima.

4. Corul Moșilor, (Abrud, Zlatna etc.) cor mixt de 60 persoane, dirijat de dl Octavian Simțion, învățător, va executa »Trecui valea«, de I. Mureșianu și »Moșul la drum«, de I. Vidu.

5. »Doina din T-Severin«, cor mixt și orchestră, 100 persoane, dirijat de dl I. St. Paulian, profesor, va executa: »Munca«, de G. Filipa, »Doina« și »Zece Maiu«, de I. St. Paulian.

6. »Armonia« din Bărlad, cor mixt de 60 persoane, dir. de dl Eugen Bulbuc, profesor, va executa: »Hai lăsană la poiană«, de dl G. Muzicescu și »Brăul«, de G. Muzicescu.

7. »Doina« din București, cor mixt de 60 persoane, dirijat de dl G. Cucu, profesor, va executa: »Nouă azi ne-a răsărit, colindă, de dl G. D. Chiriac și »Cântec ostășesc«, de P. Ciorogariu.

8. Societatea corală germană din București, »Transilvania«, cor bărbătesc de 25 persoane, dirijat de dl I. Paschill, profesor, va executa: Cântecul patriei, de Fr. Schneider și Cântec jubilar, de I. Paschill.

9. Corul țărănesc din Dsoiu, jud Iași, cor mixt de 70 persoane, dirijat de dl I. A. Toma, în-

vățător, va executa: Ingerul a strigat, cântare biserică și Hora Daciei.

10. Corul țărănesc din Breaza (județul Prahova), cor mixt de 50 persoane dirijat de dl I. Mircescu, învățător, va executa: »Românașul« de T. Teodorescu și »Lumea mea«, cântec popular de același.

11. Corul țărănesc din Dumbrăveni (județul Botoșani) cor mixt de 50 persoane, dirijat de dl Calistrat Popărăscu, primar interimar al comunei, va executa: »Cine se va sui pe muntele Domnului« de G. Muzicescu și »Trompetele răsună« de același.

12. Societatea »Armonia« din Cernăuți, cor mixt de 120 persoane, dirijat de dl Anton Koller, profesor, va executa: »Cântec sicilian« de C. Porumbescu, »Ași vrea« de St. Koller. »Trai vânătoresc« de T. cavaler de Flondor și »Hora dobrogeană« de Mandicevski (coruri bărbătești).

13. Societatea corală »Carmen« din București, cor mixt de 150 persoane dirijat de dl D. G. Kiriac va executa »Morarul« de dl G. Kiriac și »Plugari și meseriași, imn pentru cor mixt și orchestră de H. Kirchner.

Apoi, toate corurile reunite, cu un număr de 900 cântăreți, sub conducerea domnului D. G. Kiriac, vor executa: »Pe al nostru steag« de C. G. Porumbescu și T. Popovici cor bărbătesc și orchestră, »Tricolorul« de C. G. Porumbescu (cor mixt și orchestră), »Imnul regal« de Ed. Hübsch (cor mixt și muzică militară) și »Pui de lei« de I. Vidu (marș pentru cor și muzică militară).

În cazul când timpul nu va fi favorabil, concertele se vor da la Teatrul Național.

Intrarea în arene, pentru fiecare producție, va fi de 1 leu.

Miercuri, 30 August, la orele 8 jumătate seara, toate corurile de peste hotare, din țară și cele germane din Capitală, cu un număr de 2000 cântăreți, vor da ansamblu ultimul concert, după care va urma »Povestea Neamului«.

Aceasta ultimă producție a festivalului va fi anunțată printr'un program special.

## Doi tineri români în Fiume.

*Stimate dle Redactor!*

Mă simt îndemnat a Vă comunica următoarele: De mai multe săptămâni se află în Fiume 2 tineri români — aparținători României — în etate cam de 15 ani. Unul dintre ei e în uniforma școlii militare din Iași, și a absolvat a V-a clasă. Se cheamă *George Pantil* și e feciorul colonelului de artilerie: *George Pantil* din București.

Celalalt se cheamă *Ioan Gheorgescu*, care a fost în a V-a clasă a liceului »Lazar« din București și n'are tată.

Preumblându-te seara pe Corso, să fii cât de indiferent și totuși trebuie să te oprești spre a arunca o privire de simpatie către acei tineri români. Dl *George Pantil* cu uniforma sa frumoasă, având și un chipiu foarte frumos, împodobit cu treicolorul românesc și șnururi admirabile, atrage în jurul său mult public. Mai ales damele și ofițerii se tot întreabă, că ce reprezintă acea uniformă de soldat.

Sunt aproape 10 zile, de când am văzut un grup mare de curioși, cari priveau ceva spre mijloc (centru).

Din curiozitate mă duc și eu acolo și văzând uniforma cadetului Român, apoi ținuta impunătoare ce înfățișă, mărturisesc sincer că am rămas frapat de cele văzute.

Dupăce s'a împrăștiat publicul, mă duc la dâșii și recomandându-mă îi rog să mă pună în curent cu călătoria lor la Fiume.

Deatunci mai în toată sara ne preumblăm împreună și le pun la dispoziție »Tribuna« și »Libertate«. Sunt la fel de înalți și chipeși de cugeți că sunt frați.

Mi-au comunicat că statul Român, începând cu anul trecut, va trimite la Academia de marină din Fiume în tot anul câte 2 tineri.

Anul acesta au competat mai mulți și supunându-se la un examen în București, pe dâșii i-au aflat de cei mai corespunzători. Acum studiază privat limba germană, apoi după scurt timp fiind examinați, vor fi înscriși la *Academie*.

Vor studia 4 ani, apoi 2 ani vor practica pe vapor austriac, când în fine fiind calificați se vor reîntoarce în patrie.

Ei sunt trimiși pe speșele Statului Român și au leafă lunară câte 200 lei.

Mi-au spus că mai sunt 2 inși în aceasta »Academie« cari merg pe anul al II-lea și vacanținea o petrec în România. Numele lor e: *Alexandru Gheorghescu* și *N. Costinescu*.

Ei mi-au comunicat că statul Român a trimis 2 tineri și la Academia din »Livorno«.

Aseară preumblându-mă pe »Corso« dau cu ochii de ei și am rămas frapat, văzând că se apropie de dâșii adjutantul generalului dela regimentul »*Jelasici*« din Fiume, care era în societatea unui căpitan, cu soția.

Dupăce tinerii au salutat pe respectivii ofițeri, au fost opriți de dâșii, căci neputându-și ținea curiozitatea au intrat în conversație cu ei.

Dupăce s'au despărțit merg la dâșii, comunicându-mi despre conversația avută. M'am mirat când mi-au spus, că au făcut cunoștință mai cu toți ofițerii de-aici.

Preumblându-ne toți trei văd că iară se apropie ofițerii cu doamna și văzându-ne la olaltă a zis unul »*Der ist auch Rumăner!*...« Ne-au auzit că vorbim românește.

Dacă străinii se interesează așa mult de frumosul port și creștere al ofițerilor din România, atunci noi numai bucura ne putem de pregătirile ce începe a face România întru a-și crește bravi ofițeri.

*Raportor.*

## Ultime știri.

**D'ale Rușilor.** *Petersburg*, 7 Sept. Ministerul de justiție publică o dare de seamă despre cei condamnați la *moarte prin glonț*: numărul acestor victime ale statarului se urcă la 665.

— Din *Helsingfors* se anunță că afară de 135, în colo ceilalți toți feciorii regimentului 3 de linie au dezertat. Ei au plecat înarmați și primejduesc calea ferată.

— Tătarii resculați din Susa au împușcat pe generalul *Boltschakoff*, iar pe locotitorul său general *Bauer* l-au rănit grav.

— Șeful lucrărilor tehnice din *Odessa* a fost omorât de 5 gloanțe de revolver.

— Patru dintre cei arestați pentru complicitate în atentatul contra marelui duce *Nicolaievici* au fugit, în chip miraculos, din temniță.

**Manifestul Țarului.** *Țarul*, în manifestul ce a adresat poporului, face promisiuni privitoare la rezolvarea chestiei agrare, ovreiești, instrucțiunei publice și în ce privește garantarea libertăților.

Până să se introducă însă acele reforme, deocamdată guvernul a făcut un regulament privitor la instituirea tribunalelor militare statariale. Conform acestora, procesele politice se vor judeca îndată și osândeale la moarte, cari nu se vor putea apela, se vor executa a doua zi. Noua lege cuprinde măsuri aspre și contra presei, așa că în curând nu va mai fi nici o libertate a cuvântului și scrisului.

În cercurile revoluționare se fac mari pregătiri pentru a se răspunde cu violență acestui program politic al Țarului și guvernului său.

Se afirmă de altfel că *Trepow* ar fi disgrățiat.

**Perge és Rozslay utóda**

fabrică de mașini și de pluguri pentru economie în Oradea-Mare.

Recomandă fabricație proprie de pluguri din cea mai bună calitate.

Pentru fie-care preț i-a răspundere.

Magazin mare de grape, ciururi, eramă, zărobitoare de struguri și tăietoare de paie.



## Ajutoare de Stat pentru săraci în Franca.

Camera și Senatul francez au primit legea, prin care se acordă săracilor infirmi și bătrâni un ajutor din partea Statului. Cu greu a găsit guvernul francez fondurile necesare, pentru a veni în ajutorul săracimei. În scopul acesta ministrul de interne Clemenceau, a îngreunat bugetul Statului cu zece milioane franci, care sumă însă este departe de a fi suficientă, astfel că în înțelegere cu ministrul de finanțe, Poincare, dându-l a mai găsit neapărat de trebuință să mai încarce încă bugetul Statului, cu vre-o trei-sprezece milioane, cu toată grija exprimată de ministrul de finanțe, că se va deschiibra bugetul prin acest ajutor pe seama săracilor.

Dar importanța legii, pentru a se da ajutoare de Stat infirmilor bătrâni și săraci, nu zace atât în sumele, ce se caută și prin cari se îngreiuază bugetul Statului, — ci mai ales în recunoașterea, că Statul e dator să le acorde ajutoare bătrânilor neputincioși lipsiți de mijloace.

Chestiunea aceasta e foarte importantă și tot odată foarte greu de rezolvat; iar guvernul numai împins de socialiști și strâmtorat de promisiunile deputaților majorității parlamentare față de alegători, că vor sprijini legea pentru a se veni în ajutorul săracilor, — a fost nevoit să o ia în considerare și să i dea cuvenita deslegare.

După legea votată se vor înființa biurouri de anchetă pentru săracime, ca să se poată împărți cu dreptate ajutorul Statului. Ajutor vor primi toți bătrânii infirmi și lipsiți de mijloace cari au împlinit etatea de șapte-zece de ani.

Statul va fi silit să impună la noui contribuții pe cetățeni, pentru a putea echilibra bugetul din cauza acordării acestor ajutoare. Și e temere ca nu cumva instituțiile de bine-facere particulare, caritatea oamenilor cu dare de mână, să fie influențate prin această intervenire a Statului pentru săraci.

Odată recunoscut dreptul săracimei de a cere ajutor Statului, acesta va rămânea vecinic asediat de plângerile neputincioșilor, cari vor cădea greu în spinarea bugetului. Și nu se vor mulțumi cu micul ajutor, căci poftele sporesc; iar omul văzându-se asigurat la bătrânețe de către Stat, nu și va mai chinul creierul, să facă economii, să adune bani albi pentru zile negre, ci va trăi fără griji, înmulțind șirul infirmilor săraci și bătrâni, cari, ori de câte ori Statul va încerca să nu le acorde după dorința lor ajutorul său, — vor mări ceata mare e nemulțumirilor.

Trebue să recunoaștem, că întregul propriu al

omenirii se face mai mult de teama, a neaverei în timp de boală și bătrânețe.

Legea, caută să aline acel gând de mizerie, poate fi în principiu foarte umanitară și poate chiar înlocui până la un punct caritatea oamenilor cu dare de mână, — în realitate însă nu se poate cufunda dreptul cu mila.

Sărăcia și-a câștigat prin legea franceză un drept, de-a cere ajutorul Statului, — pe când până acum era avizată la mila bine-făcătorilor. Guvernul francez a văzut de sigur greutatea, cu care va fi rezolvată chestiunea acordării ajutorului de Stat săracilor și speră a fi făcut o lege bună, prin care să se poată deslega o altă chestiune foarte importantă, aceea, de a se stabili într'adevăr cine are dreptul de a cere sprijinul Statului.

Se va face prin urmare o mare anchetă socială printre clasa nevoiașă a bătrânilor infirmi și găsiți fără mijloace de existență, și va da la lumină probabil multe amănunte interesante. Căci astăzi știm așa de puțin cauzele căderii în mizerie a multor oameni, pe cari îl știm odată cu situație foarte bună, înviindu-le soarta, pe când la bătrânețe îi vedem doborâți în mizerie și ajunși în stare de a cerși mila autorităților și a instituțiilor de caritate.

Indeplini-va legea franceză acel rol mare moral, de-a îndruma pe oameni pe calea cea bună, de-a fi precauți în viața lor, să nu ajungă în mizerie, căzând în sarcina Statului și a societății sau va mări rândurile nevoiașilor, este o problemă, care agită acum în Franca toate cercurile politice.

## NOUȚĂȚI.

ARAD, 8 Septembrie 1906.

— **Ședință conzistorială.** Ieri (Vineri) înainte de amiază senatul școlar al conzistorului aradan a ținut ședință sub prezidenția P. S. Sale Episcopului Ioan I. Pap, fiind de față secretarul V. Goldiș, referentul școlar dr. G. Ciuhandu și asesorii I. Russu Șirianu, Tr. Văjjanu și Iosif Moldovan.

— **Moții la expoziție.** Ni-se scrie din Abrud, centrul Munților Apuseni, că de acolo au plecat Joi 40 coriști la expoziția din București. Ei vor lua parte la marele festival ce se va da în Arena Romană.

— **„Viața Românească“.** Numărul 6 din susnumita revistă a apărut cu un sumar pe cât de variat, pe atât de instructiv. Amin-

tim admirabila poezie (O rază) de O. Goga, amintirile (din călătorie) scrise de C. Stere, studiile politice, istorice și sociale ale dlor I. Russu-Șirianu, D. Drăghicescu, Iorgu G. Toma și alesele nuvele ale dlor M. Sadoveanu și I. Brătescu-Voinești.

— **Cununie.** Ni s'anonță cununia dșoarei Maria Nistor cu dl Aurel Gajia, profesor în Blaj, care se va celebra în 16 Septembrie n. în Catedrala din Blaj.

Felicitări!

— **Amănunte asupra incidentului dela Constanța.** Pe când dl Grădișteanu luă masa pe terasa hotelului Carol, la o masă vecină chelnerul care servea, a vorbit în limba ungară cu niște dame. Dl Grădișteanu a chemat pe chelner și i-a reamintit, că aici este în Țara Românească.

Conzului simțindu-se blesat a urmărit pe dl Grădișteanu și după 2 ore pe terasa cazinului comunal a aruncat epitetul de laș președintelui Ligii culturale.

S'a produs un mare tumult. Lumea indignată a voit să bată pe conzul. Aceasta fiind luat de generalul Boerescu a fost condus pe bulevard. Dl Grădișteanu urmărindu-l și ajungându-l i-a aplicat 2 palme.

Din mulțime un necunoscut i-a dat o puternică lovitură de baston.

Intervenind doctorul englez Bolton și câțiva funcționari, altercația a luat sfârșit aci.

— **Insolație.** Din Paris se vestește, că acolo în timp scurt s'au ivit 24 cazuri de moarte în urma marilor călduri.

— **Sfârșitul petrecerii.** Din Mișcolț se vestește: În o comună din apropiere flăcăii au făcut o petrecere în un birt. Sub durata petrecerii Goszpoly și Juhász s'au certat pentru ceva. Cearta era chiar în toiul ei, când intră în birt un alt flăcău: Csuka Márton. A sărit în apărarea lui Iuhász atacând pe Goszpoly. Acesta scoase revolverul și-a voit să împuște asupra lui Csuka. Cest din urmă însă cu un scaun a aruncat revolverul din mâna lui, dar tot atunci a spart și lampa, astfel că acum se îmbrânceau în întunec. Csuka luă cuțitul dela picior, dar fiind întunec în loc să-l străpungă pe Goszpoly, a străpuns pe Juhász atât de grav, c'a murit la moment. Ucigașul, care are numai douăzeci de ani, a fost deținut din partea poliției.

— **Dramă familiară.** O dramă sfâșietoare s'a desfășurat zilele trecute înaintea tribunalului din Saina. Femea Madeleine Perdillot, cândva actriță, s'a prezentat ca pârtoare contra fiului ei. Nefertita femeie a mărturisit următoarele:

## Escursiunea

### Reuniunii învățătorilor bănățeni.

De Iuliu Vuia.

Reuniunea învățătorilor din dreapta Murășului, la inițiativa părintelui Nicolae Martinovici din Topolovețul-mare, a avut fericitul gând să facă o călătorie de studiu la București, Târgoviște, Curtea-de-Argeș, Constanța și Constantinopol.

**Plecarea din gara Timișorii.** La 31 Iulie a. c. peste 200 protopopi, preoți, avocați, doctori, învățători, negustori, economi (din B.-Comloș, Nerău și Ecica-română) au plecat la 7 ore 55 minute spre Verciorova, toți provăzuți cu insigniile »Reun. inv. băn. Timișoara«.

Era o bucurie de nedescris, ce se arată pe fețele tuturor.

Președintele dr. Traian Putici luase dispozițiuni de așa, că escursionistilor li-s'a dat vagoane separate.

**La Verciorova.** La 2 ore 39 min. p. m., după ce am trecut prin o rigoroasă vizitare la Orșova, am sosit la Verciorova, unde mii de cetățeni ai liberei Românie ne-au întâmpinat cu însuflețite urări de »să trăiască.« Gara era decorată cu verdeață și mulțime de steaguri naționale.

Pe peron am fost întâmpinați de prefectul Mehedințului D. Costescu, de înalții funcționari Severineni și notabilii Verciorovei și de Reuniunea de cântări »Doina« din Severin, sub conducerea bravului ei conducător Ioan Paulian, care întonează următorul

## I M N.

Azi e zi de sărbătoare, pentru neamul românesc  
Frați răsleți de vremuri crude, unii cu alții se 'ntâlnesc,  
Dunărea spre noi privește și cu glas tremurător  
Cântă cântec de izbândă Românescului popor.

Gânduri multe risipite pe unii și alții ne-au purtat  
Astăzi însă iată oara, ce atât am așteptat,  
Să 'ntâlnim spre cer rugare cât mai des să ne 'ntâlnim  
Și'n iubire și credință, dorul nostru să 'mplinim.

În bubuitul tunurilor de pe înălțimile dealurilor și întrerupți de nesfârșite strigăte de »să trăiască« vorbesc: Ioan Corab salută cu dragoste pe apostolii bănățeni, în numele corpului didactic; iar profesorul Ioan Paulian, salutând României veniți din patru unghiuri, veniți cu focul dragostei de frați.

Președintele dr. T. Putici răspunde: Cuvântul evangheliei ne impune să iubim pe deaproapele, legea firei însă ne poruncește, să iubim pe frații noștri.

Am venit ca corp cultural, să ne îmbogățim cunoștințele...

A vorbit apoi farmacistul Iordan Bogdan, căruia i-a răspuns preotul Nicolae Martinovici din Topoloveț, asemănând libera Românie cu o câmpie întinsă cu flori, iar pe bănățeni cu albine silitoare, cari au venit să sugă sucul acelor flori.

Escursionistii au vizitat Verciorova și îndeosebi marea clădire a școalelor.

Reîntorși în gară prefectul Costescu tractează pe oaspeții bănățeni cu bere.

Dr. Putici ridică paharul în onoarea prefectului Costescu, care prin propria diligență și pe căi oneste a ajuns ceea ce este.

Din vârful stâncilor și de pe malurile Dunării salvele tunurilor cutremură văzduhul; iar reuniu-

nea de cant »Doina,« ne delectează prin cântecele sale; astfel că entuziasmul și-a ajuns zenitul.

Învățătorul Iuliu Vuia ridică paharul în onoarea profesorului Paulian și a »Doinei«.

Prof. Paulian mulțumește zicând: că »Doina« a trecut pentru prima dată granițele românești, cercetându-ne la Caransebeș și Lugoj; dorește să ne revedem cât mai des ca să ne legăm sufletele.

Între urale nesfârșite ia cuvântul prefectul Mehedințului, dl Costescu, care arată că născut din popor și-a consacrat activitatea în trei direcțiuni: chestiunea instrucțiunii, fiind el singur învățător, cea economică și sanitară.

La 7 și un sfert escursionistii între nesfârșite urale de »să trăiască« au plecat cu tren special din Verciorova, după ce înainte se cetise o telegramă a dlui Nicolae Dimitrescu, care a salutat de binevenire oaspeții bănățeni pe pământul României.

**La Turnu-Severin.** Peste 10 mii cetățeni Români ne-au salutată cu însuflețire de pe peronul gării, care era frumos decorată cu verdeață și steagulețe.

Diferite societăți ca: »Dor de cânt,« »Prosperitatea,« »Melcul,« »Concordia,« »Scânteia,« »Furnica,« »Albina,« »Frăția română« ș. a. erau în grupuri cu drapelurile lor.

Muzica reg. 7 de infanterie, cântă însuflețitorul »Deșteaptă-te Române«.

Primarul orașului, dl Grigorie Constantinescu, salută cu dragoste oaspeții în numele cetățenilor. Dr. Putici răspunde: stând în serviciul bisericii naționale, luminând poporul și dezvoltându-i sentimentele și caracterul moral, am crezut de bine a profita de ocazie să vedem progresele fraților.

Sunt cinci ani la mijloc, de când fiul meu Georges, care acum e de douăzeci și patru de ani, mă tot torturează, mă periclitează și prin amenințări stoarce bani dela mine. Mai înainte cu cinci ani a revoltat adânc vecinii, pentru scandaloasele scene, ce se petreceau în locuința mea. Când aceia, cari au auzit, ce se întâmplă, când au văzut fața mea brăzdată de pălmi, au întreat pe copilul meu să spună, ce s'a întâmplat. El a răspuns, că m'am înbătat, am căzut și astfel m'am rănit la față. Soția portarului l'a făcut atent, că pe grumazii mei se văd urmele zugrumării. Copilul meu n'are nici un post. El crede că sunt femei bogată.

El știe însă, că prin banii, ce i-a stors dela mine m'a sărăcit aproape. Din averea mea de odinioară au rămas numai urmele. Am încă o casă în preț de 7000 franci și am un venit anual de 4000 franci. E caracteristic modul de trai a fiului meu. Ziua o petrece în pat. Prânzește tot în pat. La orele patru se scoală și atunci mă chină până ce nu-i dau bani de ajuns pentru petrecerea de noaptea. Sunt nevoită să-i dau, căci la dincontră mă bate.

Am am cheltuit cu el 25.000 de franci. Am adus pentru el aceasta jertfă mare, fiindcă mi-a spus, că să duce în America să-și vază de treburi. Am înțeles însă că i-a prădat cu amanta lui. Acum cearcă să facă un împrumut de 50.000 de franci, ce voiește să-i cheltuiască cu o cântăreață de orfeu. Nu trece zi, în care să nu mă batjocorească. Mai înainte cu doi ani așa m'a bătut, încât numai a prin minune am scăpat de moarte. În o zi din vara anului trecut i-am dat o sută franci, sara a cerut alta sută, dar eu nu i-am împlinit cererea. Atunci a luat de pe masă sticla cu sodă și m'a lovit cu ea în cap, încât am zăcut o săptămână. După ce m'am recules, m'a luat de ureche și atâta a dat cu capul meu de părete până ce s'a rupt un pieptene. Peste noapte am scuipat sânge. În Dumineca următoare a venit acasă cu un brici și-a zis: »Pe cineva voi omorî azi«. Nu mai pot die prezident, să rabd. Rog onoratul tribunal să mă apere de fiul meu.

A urmat apoi ascultarea copilului, care n'a putut să spună nu mai atât:

— Când sunt infuriat, atunci nu sunt responsabil pentru mine. Comit astfel de lucruri, pentru cari la urmă foarte mă căiesc.

Tribunalul l'a judecat la șase luni închisoare.

— **Aviz.** În tipografia diecezană din Batyányi-u. 2 sz. au apărut următoarele scrieri ale învățătorului Iuliu Vuia. Abecedar scris pe baza metodului sunetelor vii 40 fil.; Instrucția metodică 80 fil.; Carte de cetire pentru cl. a doua 36 fil.; Carte de cetire cl. 3 și 4 50 fil.; Carte de cetire cl. 5 și 6 60 fil.; Curs practic de limba

maghiară, care pe lângă exercițiile de cetire, intuitive și gramatică cuprinde și elemente din Aritmetică, Geografie, Istorie și Constituție, à 60 fil.; Curs practic de Istoria Ungariei à 40 fil.; Curs practic de limba română (Etimologie Sintaxă, Silistică și Literatură), à 60 fil.; Curs practic de Economie à 56 fil.; Curs practic de Geografie și Constituție de I. Vuia. Tablele de cetire à 5 coroane plus 72 fil. porto. Se află numai la autor în Comloșul-mare Torontál.

— **Un jertfitor.** Sunt oameni, dela fire, cari doresc să fie lăudați. Dacă însă nu-i laudă nimeni, se laudă ei însăși, lucru atât de uricios. Domnul C. încă face parte din această categorie. De vei conveni cu el de o sută de ori, el nu iubește altă conversație, decât cea despre persoana lui, și familia lui. Indrugă la vorbe, cât este el de iubitor de literatură, cât de înfocat Român și mare naționalist, cum sprijinește literatura și presa noastră. S'a găsit un tânăr idealist, care credea în vorbele ce spune. Și fiind c'a fost vorba de sprijinirea ziaristicii, l'a întreat: »Se poate, ca Dta, om bun la inimă și însuflețit pentru tot ce-i românesc, să nu fi abonat la ziarul »Tribuna«?

Jertfitorul răspunde: »20 coroane e sumă considerabilă, cu care pot să-mi cumpăr alte lucruri pentru casă«.

Și el mai are tovarăși tot atât de jertfitori, dar cu miile.

— **Și cea mai frumoasă floare se vestește** dacă nu grijești de ea. Și frumseța feței se vestește, dacă nu te îngrijești de ea cu multă băgare de samă. O față frumoasă, tină și curată poți avea pururea, numaidacă folosești Crema de lăcrimioară a lui Vasváry.

— **Orologe ieftine și juvaerice** pe lângă prețurile cele mai avantajoase se pot căpăta la *Deutsch Izidorné*, palatul contelui Nádasdy, strada Forray.

— **În Arad**, strada Forray-u. 2/b, vis-à-vis de drougheria Nádas, orolojerul și juvrajul

### Zinner Vilmos

desface prăvălie de orologe și juvaerice, ba chiar vinde prăvălia.

— Atragem atențiunea on. cetitori asupra anunțului lui *Pártos Lajos*.

— Atragem atențiunea on. public asupra anunțului *Singer A.* care-l publicăm în altă parte a ziarului.

Atragem atențiunea onoraturii publice cetitor asupra inseratului fabricantului de sticle, *Singer Armin* și a lui *Braun János* din Szeghedin, publicată în numărul nostru de azi.

— Atragem atențiunea On. public asupra inseratului de pe pagina ultimă a lui *Erdős S.* (fost Eibenschütz conducătorul de mai mulți ani a firmei Buchsbaum).

— Atragem atențiunea on. cetitori asupra anunțului lui *Blum Bertalan (Linoleum)*.

— **Explodare.** Din Londra se vestește, că pe corabia rusească »Rurik« s'a întâmplat explozie, în urma căreia au murit patru oameni iar opt au fost grav răniți.

## BIBLIOGRAFIE.

A apărut:

»*Discursuri parlamentare*« rostite în Camera ungurească de către deputatul naționalist dr. Iuliu Maniu.

Discursurile sunt tipărite în românește pentru a se adevări cu câtă bărbăție luptă naționaliștii în dietă pentru binele popoarelor.

A apărut:

»*Revista politică literară*« numărul întâi în Blaj. Editor Iuliu Br. Hodoș, Pimredactor: Aurel Ciato.

Numărul prim se recomandă escelent ca exterior, dar mai ales ca cuprins.

Iată sumarul: A. Ciato: Programul nostru. Dr. I. Maniu. Ideea românismului și politica națională A. Ciato: E moartă limba noastră? (Poezie). N. Hodoș: Ortografia română; Dr. Ioan Scurtu: Insemnătatea Expoziției naționale a fraților din Regat; M. Sadoveanu: Plopul (Scrisoare); A. C. Cronica politică; Sc: Foi răzlețe din istoria noastră ardeleană neștiută încă. Alco: Cântec de primăvară. Al. Ciura: Cei trei; H. Stahl: Câți-va oratori contemporani; Luca Rusu: Cronica literară; Al.: Cronica literară X.: — Probleme. — Literatură politică — Bibliografie — Diverse — Găcituri.

Abonamentul: pe un an 10 cor. pe 1/2 an 5 cor.

Redacția și Administrația: Blaj (Balázsfalva).

Recomandăm cu toată căldura revista, care dacă se va menține la nivelul acestui număr, va lua vite locul prim între publicațiunile de genul acesta.

Mulțumește Severinenilor pentru frățesca primire.

Cât timp am stat în gară corul »Dor de cântec« ne-a delectat cu mai multe cântări.

La ora 8 trenul s'a pus în mișcare între nesfârșite urale de »să trăiască.« Era un moment mișcător! Ochii multora lăcrimau, la vederea acesteia marete manifestări de frăție.

Intunecul nopții și oboseala zilei, a repus pe călători în brațele lui Morfeu.

**În capitală.** La 1 August încă de pe la ora 7 1/2 gara de nord a capitalei era baricadată de un public imens, a cărui număr se evaluă la 20 mii.

Număroși studenți, învățători și învățătoare în pictorescul costum național. Aceștia formau frontul, purtând în primul rând drapelul tricolor cu inscripția: »Amintire 106—1886—1906, învățătorii români din regat«.

Urmă apoi clerul, membrii ai societății clerului »Ajutorul«, în frunte cu arhiereul *Calist*, dnii *Hurmuzescu*, *V. Maniu* și *Nae Dimitrescu* reprezentanți ai ministrului de instrucție, *Alexandru Bacaloglu*, din partea primăriei capitalei, *Ales. D. Florescu*, din partea Ligei culturale; apoi alte notabilități și public distins.

**Sosirea trenului.** La 8 și 20 minute a. m. a sosit trenul în gara de nord. Momentul sosirii a fost foarte mișcător. Espresiunea fețelor vesele și a ochilor umezi denotau starea sufletească agitată a apostolilor neamului din Bănat.

Toți grăbeau la ferestrii și uși să salute cu batiste și pălării pe frații capitalei liberei României.

Din mii de pepturi răsună un puternic ura,

care acoperea sunetele fanfarei regimentului 21 de dorobanți, care cântă pe peron.

Un potop de flori s'au aruncat asupra bănățenilor, pe când toți alergau a le strânge mâna, cu ochi scâlțați în lacrimi.

**Discursurile.** Cel dintâi care a salutat pe bănățeni a fost dl *Alexandru Bacaloglu*, care a zis:

»În numele primăriei Capitalei Vă salut de bunavenire și vă doresc să petreceți bine și sănătoși în capitale regatului român, care vă primește cu dragoste frățescă«.

Dl dr. *Hurmuzescu*, secretar general al ministrului de instrucție, a salutat pe bănățeni în numele ministrului de instrucție; dl *Ales. Florescu*, a salutat în numele Ligei culturale astfel:

»Iubiți frați! Fiți bine veniți între noi! Fiți bine veniți în pământul țării românești! Voi, cari în totdeauna a-ți fost pentru neamul nostru, întruparea bărbăției în lupta pentru conzervarea vieții românești!

Scumpi învățători și voi sfinți părinți ai creștinii strămoșești! Ați venit cu ocazia mării noastre sărbători naționale să vă răcoriți un moment de munca neobosită ce depuneți pe altarul bisericii românești; și noi, ne simțim inimile încălzite de profundă dragoste frățescă îmbrățișându-vă!

Vă salutăm, iubiți frați! și în voi salutăm neamul nostru întreg pe eroii cauzei sale proprii, ai sfinței cauze a dreptului la viață.

Ardealul asociind la cultul limbei și al legei strămoșești cultul iubirii de neam ați fost, sunteți și veți rămânea razământul apărării neamului individualității noastre etnice!

»Fiți bine veniți între noi!«

Tot cu asemenea cuvinte frățești ne-a salutat D. Timuș din partea fraților învățători din regat.

Dl *Nae Dimitrescu* însărcinatul ministrului de culte și instrucție de a conduce pe excuzioniști salută în cuvinte însuflețitoare pe bănățeni.

În aceste momente dna *Dimitrescu* oferă prezidentului dr. *Traian Putici* un frumos buchet de flori, iar un mic dorobanț o superbă coroană de flori.

Prezidentul le primește adânc mișcat.

Arhiereul *Calist Botoșanul*, încunjurat de membrii ai înaltului cler din România, salută pe oaspeți cu frățescă dragoste în numele clerului.

Președintele dr. *Traian Putici* răspunde.

»Plecăt-am dela vetrele noastre pătruși în suflet de dorul de a ajunge la inima țării Românești.

Și mulțumim tatălui ceresc, că fără nici un incident am ajuns să strângem mâinile fraților noștri.

Primum misiunea culturală pentru că scris este pe stindardul reuniunii învățătorilor noștri ridicarea nivelului cultural al învățătorilor și îmbogățirea în cunoștințe și observări.

Venit-am membrii ai Reuniunii învățătorilor din cele 4 protopresbiterate bănățene, însoțiți de unii membrii ai Reuniunii învățătorilor din dreapta Murășului și din Reuniunea Caransebeșană, ca să împărțăm cu voi bucuria de-a vedea roadele muncii intenzive de cultură și de civilizație, depuse în decurs de patruzeci de ani de România. Venit-am ca să vă arătăm țaria sentimentelor noastre pentru înflorirea și propășirea culturii neamului românesc.

(Va urma.)

## Economie.

Arad, 8 Sept.

### Tovărășia agricultorilor și meseriașilor din Ungaria.

Idea salutară a unei *tovărășii* centrale economice în Budapesta a fost sulevată de dnii *Ion I. Crăciunel, Vasile C. Osvadă și Dimitrie Birăuț*, și precum citim în »Pop. Rom.« inițiatorii nu s'au oprit numai la idee, ci s'au pus pe lucru, să o și întrupeze.

Lăudăm inițiativa susnumitor domni și facem și noi apel către obștea românească să între în aceasta tovarășie, care ar putea s'aducă multe foloase economilor și industriașilor noștri.

Iată ce ne spun inițiatorii despre scopurile ce urmărește aceasta nouă organizație românească:

În Capitala țării, în jurul căreia se învârteste întreagă viața economică, să alcătuim o puternică tovarășie centrală, condusă de cei mai buni și mai muncitori ai noștri și susținută prin cotisații dela toți membrii mării noastre asociații.

Tovărășia centrală în primul rând va nuzi pentru alcătuirea de tovarășii sătești, prin care să înche-găm rîndurile de membri, să fim adunați în grupe bine informate, care cunosc pe deplin lipsele și nevoile din satele lor.

Cu ajutorul acestor tovarășii sătești apoi centrala va vinde și va mijloci vînzarea produselor agricultorilor și a mărfurilor meseriașilor noștri sau prin speciale însoțiri ocazionale și regulate de valorizare s'au apoi prin hala de vînzare și valorizare ce o va ține centrala în Budapesta.

Tot pe aceeași cale se vor înființa însoțiri de consum de credit, parcelare, arenzi etc. toate aceste se vor putea face cu mare înlesnire după ce deja și până acum începătorii acestei mișcări au asigurate legături întinse cu cele mai mari firme și instituții din țară și din străinătate. Putem spune de pe acum, că dacă în timpul cel mai scurt s'ar alcătui ori câte însoțiri de valorizare, credit și consum etc. pentru toate avem asigurat atât ajutorul material cât și isvoarele de cumpărare și vînzare.

Alături de alcătuirea astorfel de însoțiri, cu ajutorul tovarășilor sătești, centrala va aranja prelegeri, cursuri și petreceri; va nuzi prin foaia oficială a întregii Asociații să dea sfaturi, informații și cunoștințe din toate ramurile economiei și de pe tărîmul social și cultural.

În sfîrșit centrala ori direct ori prin tovarășile sătești va munci din răspuțeri și cu fapte pentru adevărata înaintare a poporului nostru.

Și toate aceste se pot ajunge prin mici, foarte mici jertfe de câte 5—10 cruceri, pe care îi vor plăti cu drag miile de membri, ce nădăjduim să se însuruiască sub steagul curat și cinstit al păcii și al muncii adevărate — pe care îl ridicăm, ca să-l fălfășască triumfător miile de membri, conștii de munca și puterea lor.

Nădejtile cele mai mari le legăm de această mișcare, căci toate gazetele noastre scriu cu dragoste despre munca începută și ne sosesc cu zecile scrisorile scrise îndeosebi dela plugarii și meseriașii noștri, care așteaptă setoși întruparea mării idei, pentru ce cu toți să muncim cu toată însuflețirea.

### Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Cota oficială pe ziua de 7 Septembrie

INCHEEREA LA 12 ORE:

|                               |            |
|-------------------------------|------------|
| Grâu pe Oct. 1906 (100-clgr.) | 7— 7-01    |
| Secară pe Octomvrie           | 6-05— 6-06 |
| Orz pe Octomvrie              | 6-39— 6-40 |

|                      |            |
|----------------------|------------|
| Cucuruz pe Iulie     | 6-63— 6-64 |
| Cucuruz pe 1907      | 5-05— 5-06 |
| Grâu pe Aprilie 1907 | 7-31— 7-32 |

INCHEEREA LA 5 ORE:

|                        |            |
|------------------------|------------|
| Grâu pe Octomvrie 1906 | 6-98— 7—   |
| Grâu pe Aprilie 1907   | 7-31— 7-32 |
| Secară pe Octomvrie    | 6-04— 6-05 |
| Ovăs pe Octomvrie      | 6-39— 6-40 |
| Cucuruz pe Iulie       | 6-64— 6-65 |
| Cucuruz pe 1907        | 5-04— 5-05 |

### Târgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni, grei părechea în greutate peste 400 klgr. 112—113 fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 klgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 klgr. 119—120 fil.; calitate sârbească: grei părechea peste 260 klgr. 122—123 fil.; mijlocii părechea 250—260 klgr. greutate 126—127 fil. Ușori până la 240 klgr. 116—118 fil.

### Poșta Redacției.

«Gaia și racul», S-au publicat de mult. Caută nrul 155. Dacă nici autorul nu le cetește ce să zicem despre alții? Dar să ne mai trimiți.

Redactor responsabil: Sever Bocu.

Editor proprietar: George Nichin.

### In exclusiva magazină a fabricii de pâniuri au sosit noutățile de toamnă.

O întreagă uniformă de haine bărbătești 3 metri pănură de lână fl. 3.90—4.45—5.40—6.60—7.95. În provință trimitem mustre. Pentru un pardesi ori palton 2.20 cmt. fl. 6.60—7.50.

Peptare după moda franceză în prețurile cele mai convenabile.

Pentru copii se capătă remășițe.

Cu stimă

Leichner és Fleischer

magazinul fabricii de pâniuri în Arad, Sabadságtér 17.



Numai până la 1 Octomvrie!

ARAD, piața Boczko

În o hală de proiecțiune, construită anume spre acest scop și provăzută cu cel mai mare confort posibil. — Cea mai însemnată întreprindere de acest gen, prin un locomobil-dinamo propriu cu vapor, iluminată electric grandios:

## Electro-Bioscopul lui Lifka

(Cinematograf perfecționat)

## TEATRU

pentru fotografii vii în cea mai mare perfecțiune. Distins cu „Premiul cel mare“ la expoziția universală din Paris 1900 și Saint-Louis 1904. — Prezentat pretutindena cu cel mai mare succes.

Tot a doua zi program de tot nou, ... ..  
... .. Schimbări de program rezervate.

Reprezentanțiile zilnic la 7, 8 și 9 ore seara; în Dumineci și sărbători la 4, 5, 6, 7, 8, 9 și 10 ore seara.

PREȚUL LOCURILOR:

Locul I. 80 fil., locul II. 60 fil., locul III. 30 fil. Copiii sub 10 ani plătesc jumătate din preț. Copii și soldații dela sergent în jos la locul III. 20 fil.

Programe gratis.

Cu distinsă stimă

ERNESTINA LIFKA,  
proprietară.

4043/1906. tkv.

## Arverési hidretményi kivonat.

A m.-radnai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a «Mureşanul» tak. és hitelintézet végrehajtónak, Vojtácsán Partenie szudriási lakos végrehajtást szenvedő elleni 457 K. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében m.-radnai kir. jbiróság területén lévő a tótvárad 122. sz. tjkben A+I. 3-5 rsz. 260—261, 510, 813 és 972. hrzi sz. ingatlanokra az árverést 1513. K. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanokra az

1906. évi szept. hó 25. napjának d. e. 9 órakor Tótvárad községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverelni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 151 K. 30 f.-t. készpénzben, vagy az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1831. LX. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

M.-Radnán, 1906. évi július hó 13-án.

Kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

Polgár,  
kir. aljbiró.

## COMMIS.

harnic în bransa colonialelor află cu 1 Oct. a. c. ocupațiune la

«Severineana»,  
soc. com. Caransebeș.

## Loc deschis.

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public, că începând din 1 Septembrie a anului curinte am

## cumpărat atelierul de fotografie a lui Klapok Alajos,

din palatul minorităților, Strada Weitzer Nr. 2 și acolo sub conducerea bărbatului meu voi deschide atelier de pictat și fotografie corăspunzător cerințelor moderne

Cu deosebită stimă

Balassa (Blaschka) Ernőné.

## Muzica regimentului 33

reîntorcându-se acasă va da azi Sâmbătă primul

## Concert

sub conducerea capelmaisterului domnului  
**Greller Sándor**

în restaurantul dela „CRUCEA ALBĂ”  
alui **Braun Sándor.**

**Mâncări și beuturi escelente, serviciu prompt.**

## INSTRUMENTE NECESARE LA ORI-CE ECONOMIE.

o o o o „Ciururi-Kalmár” adevărate și mașini pentru curățirea sămânțelor de trifoiu. o o o

Cele mai renumite în toată țara și cele mai ieftine și de construcția cea mai bună.

Fabricăm din materia de prima calitate din patrie în diferite mărimi, în diferite construcții, corăspunzătoare tuturor cerințelor economice, mașini pentru curățirea grânelor, ciururi de pleavă, mănate cu mâna ori cu motor. Rugăm să cereți catalog gratuit despre noutățile noastre de un an. La ori ce cerință răspundem prompt și fără nici o plată.

## FABRICA DE MAȘINI DE GRÂNE alui KALMÁR ZS. ȘI SOTUL HÓDMEZŐ-VASARHELY.

Numărul Telefonului 69.

In Aiud premiat cu premiul mare de aur. Titlul în argint: KALMAR-rostagyár.

Numărul Telefonului 69



S'a fondat la anul 1874.

# H A I N E

pentru bărbați, juni și copii

din materie de cea mai bună calitate, cele mai moderne, cel mai bun croi, paltoane și pardesii de toamnă și de iarnă în cele mai favorabile condiții -- -- și mai ieftine prețuri la -- --

## Moskovitz Zsigmond

Liferantul inteligenței române

Arad, Edificiul teatrului.

Filiala în Piața libertății Nro. 1.

Toate vestmintele gata, la dorință se întocmesc conform corpului, fără alta renumerație.

În fiecare săptămână

### MARFĂ NOUĂ!

Telefon Nro. 534.

Marfă bună, prețuri ieftine, serviciu punctual.

## BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

### SITUAȚIUNEA SUMARĂ.

| 1905.<br>20 August | ACTIV   |   | 1906.     |           |
|--------------------|---|---|-----------|-----------|
|                    | 12 August                                     | 19 August   |           |           |
| 105269240          | { 74144240                                    | Reserva metalică Aur . . . 75151516                 | 103585534 | 106276516 |
| 2157216            | { 31125000                                    | " Trate Aur . . . 31125000                          | 882120    | 998327    |
| 42460882           |   | Argint și diverse monete . . . . .                  | 65736708  | 79975310  |
| 24790275           |   | Portofoliu Român și Străin . . . . .                | 28558424  | 28671101  |
| 11999666           | { *) Impr. contra ef. publice . . . . 6993700 | " " " " în cont curent 21677401                     | 11999924  | 11999924  |
| 15153610           |   | Fonduri publice . . . . .                           | 14801390  | 14801390  |
| 2930477            |   | Efectele fondului de rezervă . . . . .              | 2908324   | 2908324   |
| 5700871            |   | " " " amortisarea imob. și material                 | 5767974   | 5768681   |
| 579940             |   | Imobili . . . . .                                   | 603634    | 603725    |
| 298016             |   | Mobilier și Mașini de Imprimerie . . . . .          | 316280    | 352816    |
| 86206890           |   | Cheltueli de Administrațiune . . . . .              | 86568500  | 86823395  |
| —                  |   | Deposite libere . . . . .                           | 9589000   | 9125000   |
| —                  |   | " " & provizoriu . . . . .                          | 15314034  | 9600092   |
| 55549848           |   | Conturi curente . . . . .                           | 25557605  | 24302773  |
| 353096931          |   | Conturi de valori . . . . .                         | 372189451 | 382207374 |
| 12000000           |   | <b>PASIV</b>  | 12000000  | 12000000  |
| 19878642           |   | Capital . . . . .                                   | 21373142  | 21373442  |
| 3016596            |   | Fond de rezervă . . . . .                           | 3222588   | 3222588   |
| 223579500          |   | Fondul amortisării imobilelor și material . . . . . | 237371030 | 247524790 |
| 1560783            |   | Bilete de Bancă în circulațiune . . . . .           | 1646498   | 1646498   |
| 399553             |   | Profituri și perderi . . . . .                      | 418393    | 491661    |
| 86206890           |   | Dobânzi și beneficii diverse . . . . .              | 86568500  | 86823395  |
| —                  |   | Deposite de retras . . . . .                        | 9589000   | 9125000   |
| 6454967            |   | " " & provizoriu . . . . .                          | —         | —         |
| 353096931          |   | Compturi curinți . . . . .                          | 372189451 | 382207374 |
|                    |   | Scomptul 5% *) Dobânda 5%                           |           |           |

La administrația „Tribunei“ să află de vânzare următoarele cărți:

„La Roma“ de Russo Șirianu Cor. 2.— plus 10 fl. porte  
 „Povestiri și schițe“ de S. Secula 1.— „ 5 „ „  
 „Nuvele“ de Emil Zola Cor. 0.40 „ 5 „ „  
 „Școlarul declamator“ „ 0.50 „ 5 „ „  
 „Stropi de roșu“ „ 1.— „ 10 „ „  
 „Aur“ Const. Hodos „ 1.50 „ 10 „ „  
 „Telegrama“ farză în 3 acte „ 0.30 „ 3 „ „  
 „Amicul Poporului“ T. Vuclascu „ 1.— „ 10 „ „

Mare magazin de specialități din Paris.

# NOU

Aduc la cunoștința On. public, că

## am deschis mare deposit

de instrumente medicale, legători, pentru vătămări, fâșii de legat pântecel, suspensorii, precum și articli optici, ca: ocheanuri pentru teatru și tabere .. .. militare și tot felul de ochelari .. ..

în ARAD, piața Andrásy Nr. 22.

Se roagă pentru binevoitorul sprijin cu stimă:

### Deutsch Mihály.

# NOU

Mare magazin de specialități din Paris.



30 fl.

## Mașini de cusut.

Pe lângă rezponzabilitate de 5 ani o mașină nouă, familiară, veritabil

### SINGER

cu armariu închis se poate căpăta numai la

### SINGER A.

Budapest, VII., strada Akácza 55 și filiala din strada Sziv 42.

Dregeri a tot felul de mașini de cusut se primesc pe lângă prețurile cele mai favorabile și pentru munca mea ținătoare iau răspundere.

Catalog gratuit și franco.

### Cumpărare de prăvălie!

Am onoare a aduce la cunoștința onor. public din loc și jur precum și onor. mei clienți, că am cumpărat

## prăvălia de ghetete a lui GORZÓ și soții

care există de 15 ani și în care și eu am fost părtaş. De azi înainte eu o voi conduce ca prăvălie proprie.

Cu deosebită stimă

## BOLEZNI ANTAL

Arad, Salacz-utcza 2 sz.

# Alianța

## Măestrilor de Mobile din Arad

vis-à-vis cu ușa principală a teatrului.

Recomandă bogatul magazin de mobila cea mai modernă, lucrată exclusiv de  
maiestrii aradani

**mare asortiment de perdele,  
diferite covoare și couverturi**

din scopul nostru a aduce în contact direct publicul cu maiestrii, punem la dispoziția  
onoratului public.

**Mobila cea mai bună cu prețurile cele mai  
favorabile.**

Cu planuri servim gratuit!

Cu planuri servim gratuit!

Protejarea onor. public o cere:

**Az Aradi Butorkészítő Iparosok Szövetkezete**  
mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja.

**Splendida iluminatie seara până la ora 11**



S'a fondat la anul 1874.

# H A I N E

## pentru bărbați, juni și copii

din materie de cea mai bună calitate, cele mai moderne, cel mai bun croi, paltoane și pardesii de toamnă și de iarnă în cele mai favorabile condiții și mai ieftine prețuri la

# Moskovitz Zsigmond

Liferantul inteligenței române

Arad, Edificiul teatrului.

Filiala în Piața libertății Nro. 1.

Toate vestmintele gata, la dorință se întocmesc conform corpului, fără alta renumerație.

## În flecare săptămână MARFĂ NOAUĂ!

Telefon Nro. 534.

Marfă bună, prețuri ieftine, servicii punctuale.

## Farmacia „MARIA AJUTĂTOARE“

a lui **JAHNER RUDOLF**  
Timișoara-Fabric, Str. Principală 70.

Discretă și zilnică expediție cu posta. = Telefon 476.

### „JAHNER“ Cremă neun- suroasă.

Cel mai nou produs igienic pentru curățarea părului și înfrumusețarea lui. Înlătură petele galbene, buzele pricinuite de înfrumusețării și alte necurății de piele. Crema aceasta ziua se poate folosi mult mai cu succes. 1 tegulă . . . 1 coroană.



„Jahner“ pudră. E non plus ultra pudrei. Bună la baluri, saloane și de zilnic folos. carea acoperă încreșturile și e cu totul nestrucioasă. În culorile: roză, alb și crem. 1 cutie . . . 1 coroană.

„Jahner“ săpun. 1 bucată 60 de bani. 1 doză, 1 coroană.

„Jahner“ pastă de dinți. 1 doză, 1 coroană.

„Jahner“ apă de gură. Bună pentru dinti scorburoși și gingii buretoși, contra mirosului greu de gură. 1 sticlă, cor. 1.40; jum. sticlă, 70 b.

„Jahner“ esență de păr. Excelentă pentru înlăturarea mătreții și contra căderii părului. 1 sticlă, 1 cor. 30 bani.

„Jahner“ pomadă pentru creșterea părului 1 tegulă 4 coroane.

„Jahner“ vâpseală de păr pentru a colora în negru, brunet ori în blond părul sur și cărunt. Nereșita colorării e eschisă. La comanda se poate colora și în alte culori. Un carton 4 coroane.

„Jahner“ apă blondină. Pentru a vopsi în timp scurt, în bălaură, părul blond în aur, chior și brunet ori negru. 1 sticlă, 4 coroane.

### Fluidul ventru - reumatism și gicht, al doctorului Hoffmann.

Medicament folosit de ani îndelungați împotriva gichtului, reumei, durerii de nervi, levralgiei, reume, durerii de mușchi, exudate, ischias, scintirea membrilor, înteperea mușchilor și coardelor, schilaviei și a durerilor din crucea spinării. 1 sticlă, 80 bani.



### Tusa, bomboanele lui Dr. Oppolzer.

Mijloc foarte bun contra catarului organelor de respirat, contra tusei și a răcelii la gât, a catarului de plămâni, a greii respirației. 1 cutie 80 b.

### Pilulele curățitoare de sînge ale lui Dr. James.

Pilulele acestea curătesc sîngele, înlează activitatea intestinelor și ajută lucrarea scaunului, depărtază toate sucurile rele, fierrea stricată și rămășițele rămase dela alte boale. 1 cutie . . . 80 bani.

### Balsam Dr. James.

Balsamul acesta încălește rînză și singele îngreunat, depărtază acesea, febra și firea superficială și prin aceasta produce o mișcare nouă, prin urmare aduce și mișcarea rînzii (stomacului) în mișcare nouă și poartă la mîncare și beutură. Balsamul acesta depărtază vîrțile, sporile activitatea intestinelor, delatără ridicarea din stomach, amețelimea, greața, durerea de cap și amețelă. 1 sticlă, 80 de bani.

### Unsoare de rîie, — a prof. Kaposi.

Această unsoare se aplică cu bun rezultat nu numai la rîie, ci și la tot felul de ecrescenții de ale pielii. 1 tegulă, 1 coroană.

### Preservativ pentru galițe.

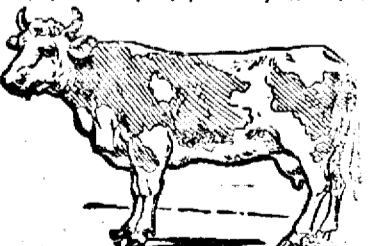
Mijloc probat contra epidemiei gînilor, gîștelor, rațelor, curcilor, etc. Prețul unui pachet: 1 cor. 40 bani.

### Blister (unsoare roșie engleză) contra inflamațiilor cronice d-la încheieturi, a cărnei moarte și a distorzițiilor de picioare și tot soiul de boale de oase.

1 teg. mică 1 cor., 1 mare 2 cor.

### Unsoare de umflături.

Cu adevărat umflător folositore la cură de gogoașă, boala apei, rane de scintituri, aprinderea pielii, de oase, etc. 1 tegulă 1 cor.



### Prav de cai.

Contra tusei, ofiței și șgărilor, mai departe contra catarului, lipsei de apetit, etc. 1 pachet 80 bani.

### Prav an de vite.

Contra tusei, relei mistuirii, lipsei de apetit, pentru curățarea singelui, și la vaci pentru îmbunătățirea laptei. 1 pac. 80 bani.

### Prav de rîie.

Contra rîiei și diferitelor boale ale animalelor de casă. 1 pachet, 60 bani.

### Balsam de rane.

Pentru rane și fistule rău granulate, învechite și alte diferite rani. 1 cutie, 80 bani.

### Prav de porci.

Recomandabil — la lipsa de apetit, provocată de reaua mișcare, mai departe contra tusei și a viermilor launtrice p-ecum și pentru curățirea singelui. 1 pachet, 80 de bani.



Pentru înconjurarea cataracilor numai „Preparatele lui Rudolf Jahner“ ieșite din farmacia noastră au valoare! și se pot căpa la

Farmacia „Maria ajutoră“ a lui R. Jahner, Timișoara-Fabric, Strada Principală numărul 70.

## Nou atelier de modă pentru pălării de dame

Am onoare a aduce la cunoștința P. T. public. că *am deschis*

### atelier de modă pentru pălării de dame

în Arad, strada Deák Ferencz Nr. 2 (casa lui Sebesy), care va corespunde timpului și gustului modern și tuturor pretenziunilor de azi.

În magazinul atelierului meu, se păstrează în permanent cele mai frumoase modele eșite dela firmele cele mai distinse. — Asortiment mare de pălării de doliu. — Străformări și alte lucruri aparținătoare acestei specialități, se execută punctual și cu prețuri moderate.

Comandele din provincă le execut cu cea mai mare promptitudine.

Se roagă de partinire:

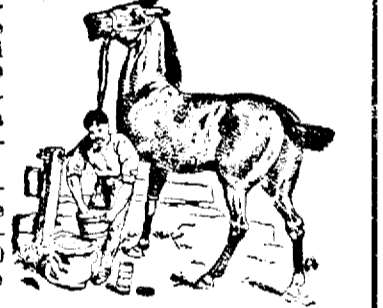
**AMTMANN ANNA**  
ARAD, strada Deák Ferencz nr. 2.

La expoziția din Paris 1900 a câștigat „Grand Prix“.

**Ioan Francisc Kwizda**  
furnisorul curței c-reg, austro-ung., reg. române și princ. bulgare  
farmacist cercual în Korneuburg (lângă Viena).

### Prav de Korneuburg al lui Kwizda pentru nutirea vitelor

E un mijloc de hrană pentru cai, vite cor-nute și oi. În cele mai multe grajduri se folosește de 50 ani la lipsă de hămiseală, împotriva mistuirii rele, pentru îmbunătățirea laptei și pentru urcarea cantității de lacte a vacilor. Prețul unei cutii 1.40 cor., o jumătate cutie costă 70 fil.



Veritabil e numai cel provăzut cu brevete mai sus. Prețurile ilustrate să trimit gratuit și franco.

Deposit general: farmacia lui Iosif Török, Buda-pest, VI., Király-utza 12 și Andrássy-út 26 II.

## Vindecarea deplină a boalelor secrete!

Să nu pregete nime într'o chestiune atât de gîngășă să se presente odată în persoană pentru că cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străinătate poți afla punctual locul, cauza, răspîndirea și starea boalei, ori cât adănc de ar fi boala înrădăcinată în organism. Pe baza acestei examinări poți cu singuranță afla și calea pe care ajuungi la vindecarea rînlui, ceea ce fiecare o poate face acasă fără de a-și împiedeca ocupațiunile. Dacă cineva nu poate veni în persoană, atunci să-și descrie boala cu deamăntul și după ce va fi examinată va primi deslușirile de lipsă și leacurile trebuincioase pe lângă ținerea în cel mai mare secret. În scrisoare pune marcă de răspuns După încheierea curei, ai sa see scrisorile se ard rere expresă se retrimit.

Un astfel de lecitor și curățitor e institutul special al drului: alóez, medic de spital (Budapesta VII Kerepesi-ut 10) unde cu bunăvoință și conștientitate capătă oricine (bărbat sau femeie) deslușiri asupra vieții sexuale unde i se curăță sîngele bolnav, nervii ise întăresc, trupul întreg se eliberează de boală și sufletul de chinuri.

Fără conturbarea ocupațiunilor zilnice dr. Palóez vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metoda lui proprie de vindecare și casurile cele mai neglijate boalele de beșică, de țeve, de testiculo, de șira spinării, de nervi, urmarile onaniei și ale sifilisului lui, poala aibă, boale de sînge, de piele și toate boalele ce se țin de organele secesute femeesții. Pentru femeie o sale de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dă însuși dr. Palóez (dela 1 ore în. a până la amezai).

Adresa: Dr. Palóez medic de spital, specialist Budapesta VII, Kerepesi-ut 10. 272

## P. T.

Avem onoare a anunța prea on. public și mult stimaților nostri mușterii, că din cauza mării chiriei ne-am mutat prăvălia, care am avut-o de mai mult de 25 de ani în Piața Andrassy nr. 20, în palatul Fischer Eliz,

în strada József főherczeg nr. 11 casa MÜLLER (colț cu strada Karolina).

Din cauză, că avem un local închiriat cu mult mai ieftin, ca cel de până acum suntem în plăcuta poziție de a servi pe on. noastră clientelă cu prețuri și mai convenabile ca până acum.

Atragem atențiunea prea onor. public asupra firmei noastre, asortată bogat cu toate cele de lipsă și îl rugăm să ne onoreze cu vizita lui prețioasă și a ne însărcina cu binevoitoarele lui comande și semnă cu cea mai mare stimă

# Kilényi C. és Tsa

„La plumbul vînat“ — József főherczeg-ut nr. 11.

## FISCHER KÁROLY

fabricant de funii, țesături, de site și saltele de sîrmă.  
Arad, József főherczeg-út 8. sz.

Recomandă preparatele sule de sîrmă ca: țesături de sîrmă din aramă, fier și ținec, pe care le are în deposit mai ales pentru mori, fabrici și scopuri agricole. Afară de acestea, recomandă sitele sale pentru Sita de ventilație sistem Bachler. Pregătește țesături de mîază și fabrică îngrădit de grădini, grădini publice, curți de galițe și păduri cu vînat, site de sîrmă cu ramă de fier pentru scopuri delucrării de pămînt, nisip, petriș, și pentru lucrări de mine, zidiri și grădinarit. Site la ferestre de pivnite și magazine de grăunțe. Apărătoare de scîinte la locomotive, mori și cosuri de fabrici. Sieriere elastice de oțel pentru pat pe staluri de fier și leman, cari în primăvara usurîței de a se ținea curat sunt foarte recomanabile. Diferite site din păr, aramă și mătase, dobe pentru tutun, site-dobe, și orfoe fel de obiecte și lucrări din această branșe — cu prețuri din cele mai moderate.

# Ifj. Kopetkó Károly

CASĂ DE MARFE  
PENTRU MODA DE BĂRBAȚI ȘI FEMEI  
**ARAD**

Strada bisericii — palatul Minorităților.

Telefon local și pentru comitat nr. 477.

## Isvorul cel mai ieftin de târguit.

Își recomandă magazinul său bogat provăzut cu tot felul de

stofe țesute pentru costume de dame după moda cea mai nouă negre și în colori.

Daruri gata pentru mirese, pentru juni și fete.

Mare asortiment pentru reverenzi și faloane preoțești.

● Mustre în loc și provincă trimit gratis. ●

Plise și guvelirare în toată lățimea.

Mare asortiment de pănuri pentru haine bărbătești.

# COLUMBIA

excelent mijloc contra pișcăturilor de insecte și țintări.

Prețul, împreună cu fluiditățile aparținătoare, 1 cor. 20 fil.

## Pastilla-Tannin

e unicul medicament cu efect în po-triva diareii copiilor.

◆◆◆◆ Bucata cu 10 fileri. ◆◆◆◆

Se capătă numai la unicul apothecar:

## Rozsnyay Mátyás

Arad, Szabadság-tér.

Premiat la expoziția dela 1906 din Budapesta.

# NÁDOR TÓDOR

parchete, mozaic, lac, curățitor de praf

ARAD, Edelspacher-utca nr. 6a. (Casa proprie.)

Recomandă **lacul său pentru parchete**, inventată de el însuși și întrebuințată de ani de zile, care s-a deosebit nu numai prin culoarea sa frumoasă și trainică, dar și prin ușoara lui aplicare. Înainte de întrebuințare dăm bucuroși oricui instrucții asupra întrebuințării. Primește lăchirarea parchetelor pentru a-le feri de praf în prețurile cele mai avantajoase atât aici în localitate, cât și în provincie. O încercare va convinge pe oricine că fabricatul arădan alui Nádor Tódor este superior celui din străinătate.

Prețul lacului lui Nádor este de 2 cor. 90 bani. Vanzătorii en gros vor avea reduceri. Periile trebuitoare să vind cu prețurile cele mai avantajoase.

## Sirupul carpatian

pentru pept

## al lui Barcsay!

Cu fier, calciu și sirup de brad.



Acest sirup, ce se întrebuințează cu succes de 30 de ani, e admirabil medicament contra tusei și asudării de noapte.



Promovează pofta de mâncare, nutrirea și mistuirea; întărește și întinerește corpul.



Bărbatul și copiii, îl pot folosi fiindcă are deosebită influință asupra singelui și formării oaselor.



Prețul unui flacon 80 cr.



Se poate căpăta numai la spîțaria lui



## Barcsay Károly

■ Szeged, Széchenyi-tér 12. ■

## ROSTÉLY GYÖRGY <sup>urma-</sup> sul lui ZISKA J.

Fondat în 1872 mare fabrică de măsuri metrice de greutate Fondat în 1872  
în BUDAPESTA, VI., Eötvös-utca 51.

(În fața cu gara de Nord. Comunicație cu trenul electric din toate părțile.)



**PREGĂTEȘTE** instrumente pentru fauri, măsuri pentru cereale și de păduri.

Liferantul de cereale și a bursei de efecte din Budapesta.

Renovări efectuesc prompt și cu prețuri eftine.

Correspondența în limba maghiară și germană.

Telefon 278.

# GLÜCK JÓZSEF

ARAD, JÓZSEF-FŐHERCZEG-UT Nr. 7.

Primește atât în loc, cât și în provincă

Zugrăvire și tapetare de odăi,

precum și

Decorțiuni plastice,

tot felul de zugrăviri dela cele mai simple până la cele mai strălucite.

Mai departe decorarea ferestrelor cu imitația sticlei colorate, precum și scutirea locuințelor de insecte.

Mare asortiment

**DE OPERE PLASTICE**

în tapetărie din țară și străinătate.

Fabrica de cuptoare din Meidinger a lui

**KOCH JENŐ**

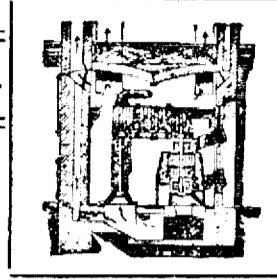
Budapest, V., Băthory-utca 9.



Telefon 8-69.

Catalog despre cup-  
toare Meidinger la  
dorință trimit gratuit.

Primește aranjamente pentru încălzirea cu aer  
a castelelor, caselor de familie, biserici,  
teatre, hoteluri etc



Telefon 8-69.

Planuri pentru aranja-  
mente de încălzire din  
centru se fac gratuit.

**Forte-pianuri**  
și  
**pianine**  
vestite în toată lumea,

mechanică engleză,  
se capătă cu cele mai  
moderate prețuri re-  
cunoscută de cea  
mai bună măestru-  
plan din Viena la  
firma



**Reményi Mihály**

liferantul de muzicalii la academia reg.

în Budapesta, strada Király nr. 58

lângă „Academia ungurească de  
muzică“, care acum se edifică.

Reperaturi și stimulări de pian execută pentru capitală  
și provincă numai prin cei mai experți și desteri mă-  
estrii și pe lângă garanță cu prețurile cele mai moderate.

Forte-pianuri vechi și folosite le schimbă cu noi.

Mare deposit de harmonii europene și  
americane.

— Prospekte gratis și franco. —

**ATENȚIE!**

Cel mai vechiu și bun magazin de mașini din com. Ciănad  
a lui

**Glück Samu**  
MAKÓ.

Life-rează **Mașini de sămănat** după cel mai  
nou metod,  
15 serie 200 fl., ● 17 serie 210 fl., ● 19 serie 225 fl., ● 21 serie 240 floreni.

Cea mai nouă „bicicletă pentru armată „METEOR“ tare cu 65 fl.

Mașini noi de cusut „SINGER“ 80 fl.

CIURURI, TRIERE, MORIȘTE, pluguri de oțel și alte instrumete pentru economie.

Curele și oleuri pentru mașini, unsoare de mașini  
pe lângă prețurile cele mai ieftine și pe lângă condițiile cele mai  
favorabile de plătire.

**Primă Lugojană fabrică maghiară de cement și betonizare întreprindere pentru edificări.**

Fabrică în drumul Buziasului  
în fața casei de vamă.

**KNOTT JOZSEF**

Cancelaria de zidire:  
Telefon-nr. 119.

În fabrica mea sunt aplicați numai indivizii cei mai buni de lucru dir capitală și mă rog, că precum până aci, așa și de aci înainte să fiu  
cercetat cu toată încrederea.

Primește toate lucrurile aparținătoare acestei branse și susțin o magazină bogată de cement pentru țevii, sirme, trepte de piatră, vălăe,  
petrii la hotare, sămănătoare, fundamente la cuptoare, cruci la morminte. — Primește mai departe edificare și betonizare de poduri mai  
mari și mai mici, conduceri de ape, vaduri, podimentare de terase, provederea pe din jos a pereților cu table de mozaic, precum și  
cu table de cement în diferite colori.

**Vinderea în mare și în mic a cementului de Portland și România.**

Pentru pregătirea și calitatea celor aici înșirate primește și oferez garanție.

La dorință servesc bucuros cu planuri și pleniminare de spese.



# RESTAURANTUL LÁNG TESTVÉREK

Avem onoare a atrage atențiunea p. t. publicului asupra fostului restaurant

## KASS

acum preluat de noi și remaniat după cele mai moderne cerințe.

Cele mai fine și mai bune băuturi, precum vinuri, licheruri, șampanii, se pot căpăta aici.

Mâncările restaurantului nostru sunt neîntrecute.

000 Seară de seară muzica cea mai bună dilectează pe oaspeții mei. 000

Serviciu prompt, curat și conștientos. 000 Abonamente se fac cu prețuri moderate.

Cu deosebită stimă

**Láng Testvérek**  
restaurantieri.

**Nou!** Prăvălie de geamantane, **Nou!**  
pielărie de artă, șea și curele.

LIFERANTUL ARMATEI COMUNE C. R.

Recomand în atențiunea binevoitoare a onoraților me cumpărători

**cercetarea**  
prăvăliei mele de geamantane,  
pielărie de artă, șea și curele

aranjată după modelul celor din capitală conform recerintelor moderne

**în Arad, strada Salacz nr. 1.**

Magazin de tot felul de geamantane și pielărie de artă, hamuri pentru cai de rând și cai de călărit, instrumente pentru grajduri și pentru îngrijirea cailor, articole de călărit și sport. Toate cele necesare la o șea ofițerească sau domnească.

Comandele se efectuează pe lângă răspundere, prompt și prețuri ieftine.

**Probați să vă convingeți!**

Ori ce renovare ce se ține de aceasta branșă se efectuează imediat pe lângă prețuri moderate.

Cu stimă:

**Bérczi Pál,** Arad, str.  
Salacz nr. 1.

TELEFON Nr. 87.

**Schaefer Richard Géza**

lăcătuș de edificii, canale și apaducte

Arad, Strada Batthyányi Nro. 17.

Pre gătește din fier bine bătut: grilaje la fluviu,  
— — trepte, balcoane, și pentru bănci. — —

Primește spre efectuare ori-ce forme de fer, acoperișuri și rame de ferestri, întărind prin fer ferestri și uși. Construcție de apaducte, eșitoare fără miros, pisoare, lavortoare, scâlzi în orice formă și mărime. Aduce și face fântâni cu trageră spre orice scop. Atelier expert. Mare magazin de — — — tuburi de piatră smălțuită. — — —

TELEFON Nr. 87.

Tot felul de

**drețere de oroloage**

ce nu mai se poate închipui

**numai 1 coroană,**

sticlă pentru orologiu de buzunar, arătător 10 cr.

Rog să cercetați atelierul meu după acest chip postal.



Rog să cercetați atelierul meu după acest chip postal.

**La orologierul SCHWIMMER ALBERT, ARAD**

SZABADSÁG-TÉR Nrul 5—6.

Lângă cafeneaua Pölzl. Lângă cafeneaua Pölzl.

IN ATENȚIUNEA CINULUI PREOTEȘC!

Am onoare a recomanda unicul meu

**croitorie** pentru **de haine preotești**  
tot felul

precum: reverenzi, cimade, paltoane, camilafcă și capișon. În magazinul meu țin numai stofă de calitate primă. Pun mare pond pe forma esteroară ca să câștig plăcerea onoratei preoțimi, care mă va onora cu comanda.

**Varga János** succesor **MUTS JANOS**

croitor de reverenzi și vestimente preotești

în B u d a p e s t a, IV., Váci-utca nr. 70.

Fabrici de mașinării și plăci pentru  
ciur; edificare de mori a lui

# GRAEPEL HUGÓ

Budapest, V., Váci-ut 40—46.

**Recomandă** locomobilele sale ori-  
ginale cu vapor Marshall, cele mai noi fabricate proprii: ca mașini  
de trierat și mașini combinate pentru trieratul buca-  
telor și a trifoiului; singuratiche mașinării de moară,  
asortiment complet pentru aranjarea morilor și triere  
economice

Ciur de ales  
sămânță cu  
brevetă a lui  
Graepel

care s'a probat  
cu cel mai  
mare succes,

și din care  
s'a spedit până acum circa **8000** bucăți.

Acest ciur îl trimite pe 14 zile de probă la ori  
care mașină de trierat, și-l primesc îndărăt, **dacă**  
nu va fi mai bun de cât ori-care altfel de ciur.

Catalog economic, descrierea ciurului, modele,  
precum și broșura cu mulțime de epistoale de mul-  
țumiri și recunoștințe, se trimite gratis și franco.



**Dacă voești să fii frumoasă**

să folosești

crema de lacrimoară a lui Vasváry  
ce are efect mare și sigur.

Nu conține materie unsuroasă,  
e compus din alifii inviolabile.  
Se poate folosi și ziua! Face să  
dispară petele, urmele de vărsat,  
creșelele, arsura de soare și tot  
felul de morburii de piele.

**Face fața albă și curată.**

1 borcan de cremă lacrimoară 1 cor.  
Prav de păr de lacrimă, cutia 1-20 ..  
Sapun de lacrimoară, bucata —70 ..

Se capătă în farmacia lui  
**VASVÁRY ELEMÉR**  
în Hódmezővásárhely.



# AVIS!

Avem onoare a aduce la cunoștință dinstinsului public din  
Arad și provincie, că mi-am aranjat perfect afacerile și pot con-  
tinua cu toate puterile

**meseria mea de zidărie**

deoarece în decursul celor 22 de ani activitatea de sine stătă-  
toare, lucrările mele au fost primite cu mulțumire și satisfacție  
— îmi iau libertatea a solicita și mai departe protecția On. pub-  
lic — asig. dinainte că și de aci înainte mă voi nisui să săvâr-  
șesc ori ce lucrare de zidire ce mi-se încrede, cu aceiași solidi-  
tate și conștiințiositate.

Iau întreprindere ori-ce zidiri noi în ori-ce formă, modificări  
și reparații după planul și prețul stabilit. Mi-am deschis cance-  
laria în Str. Leiningen 11 și rog pe On. public să mă protejeze.

Cu stimă : **Weszely J. Pál, tâmplar.**

## Deschidere de ospătărie și berărie.

Am onoare a aduce la cunoștința Onor. public,  
că am luat în primire

# BERĂRIA

cu firma: a „NAGY PIPÁ“-hoz

din strada Salacz nr. 6

și am straformat și aranjat-o după recerințele moderne  
de azi, și astfel o recomand și pun la dispoziția Onor.  
public.

Experiențele câștigate pe terenul acesta de ani de  
zile, precum și împrejurarea că la mine se vor servi  
cele mai bune și curate mâncări și beuturi,  
mă îndreptătesc a spera, că voi abține cea mai per-  
fectă îndestulare și mulțumire a Onor. public, și cred,  
că aceasta localitate străformată pentru comoditatea și  
distragerea Onor. public, va atrage cât mai mulți cer-  
cetători.

Deschiderea s'a făcut serbătorește în 19 l.c.

Recomandându-mă Onor. public, semnez

cu toată stima:

# CSEH HUGÓ

ospătar.

# SCHIEER EDE

INTREPRINDERE PENTRU ASFALTARE ȘI BETONARE

ARAD, Piața Szabadság nr. 10.

EFEPTUESC: Pavagiu de granitto, terazzo, beton și asfalt, canalizari, acopereminte de beton,  
fiiitoare de apă, strășine, zidiri de beton sigure contra focului cu pervazuri de fer, transfor-  
marea locuințelor umede în locuințe sănătoase, lucrări de cement și beton.

Plăci de cement și mozaic, plăci de pavagiu și table de gips.

Vinderea de cement în măsură mai mare și mai mică.

Fiecare cumpere apă minerală numai „Répáti“ și să bea cel ce vrea se ajungă viață lungă și și d'acea pentru că face de prisos multe ape minerale austriace și străine.

# „Répáti“

svorește din pământ răcuiesc, într'o curățenie ideală lipsită de bacile și conținând cu imbelșugare fer.

**Répáti,** apă acra și univorsală este de un efect invierător și vindecător se folosește cu uimitor rezultat mai ales împotriva tusei răgușelii, stomacului, rărunchilor, fectului și a boalelor de intestino precum și la boalele urinel, apoi contra reumatismului, anemiei și împotriva boalelor de pept și organelor de respirație și mistuire.

Cu **Répáti,** este o apă foarte plăcută și de un efect, toate că **Répáti,** vindecător admirabil este foarte ieftinăt drep-aceea fiecare care-și prețuește sănătatea, ca beutură de, toate zilele, goală cu vin ori cu lapte să o folosească.

**Répáti,** se poate căpăta în ori care prăvălie de coloniale și se expediază și la casa particulare

Magazin exclusiv pentru Arad și ținut la

## BOROS LAJOS

magazin și locuință: ÁRPÁD-TÉR No. 5.

La cumpărătorii din ținutul Aradului, la o comandă cel puțin de o ladă (50 de sticle) expediția la gara din Arad se face gratuit.

DIN SACUI ME.

APĂ MINERALĂ DIN PATRIE.



# Anunț.

**Remediul** cel mai bun în contra răcele, tusei și a guturaiului este **Ceaiul pentru piept** de **Szászkabánya!** — Să poate afla la farmacistul: **Dr. Béla Odor,** din **Szászkabánya** (com. Krassó-Szőreny)

Un flacon, cu porto, 1 cor. 10 fl.

Primul institut sudungar de auritură artistică alui **E. I. SPANG,** auritor bisericesc, (casa proprie) Str. Gărei No. 10. **TEMIȘOARA** (fabror)

Premiat cu diploma de onoare și cu medalia de aur București, și cu altele medaliu de argint, la diferite expoziții.

Se recomandă pentru gătirea de tot felul de lucruri în arta sa și anume:

altare noi și vechi (temple), tronuri, străni, amvoane, sfeșnice, rapizi, prapori, cruci de turnuri, plafonturi, decorații de părete, etc. ◀ ◀ ◀ ◀

**Toată imitarea sau reproducerea va fi pedepsită**



## Unicul veritabil e Balzamal Thierry

provăzut cu marca „Călugărița verde“ sub scutul legii. Cel mai vestit și neîntrecut medicament contra pertuși, bațiunilor de mistuire, sgârçiri de stomac, colică, ca-thar, dureri de pept, influență etc. Se capătă în 12 sticle mici, sau în 6 duble, ori în una mare deosebită provăzută cu incuetoarea patentată. Prețul 5 cor. cu porto.

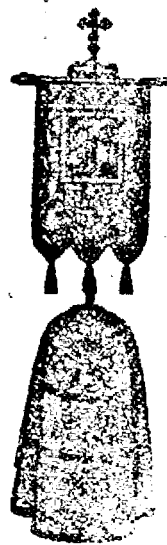
Unsoare Centifona Thierry recunoscută ca „non plus ultra“ contra rănilor vechi, aprinderi, vătămări, răniri, precum și tot felul de umflături. 2 borcane cu 3 cor. 60 fl. cu porto. Bani se trimit înainte ori se ridică prin rambursă.

**Apotheca Thierry în Pregreda** lângă isvorul mineral de apă acra ROHUT.

Broșuri cu mai multe mii de mulțumiri se trimit gratis și franco.

Depozite în următoarele apothece: în **Budapesta** la **TÖRÖK JÓZSEF** și **EGGER LEO** și în **Arad** la **FÖLDES KELEMEN.**

**Cel mai bun și mai ieftin a sortiment pentru procurarea ornamentelor bisericești, pentru toate bisericile greco-or. române și sârbești,** și anume:



odăjdii colorate și negre, acopereminte, prapori mari, steaguri pentru biserică, candelă, cruci, baldachin, ripide, icoane sfinte, icoane rusești de tot felul, icoane istorice etc. etc.

În atelierul meu pregătesc cel mai bogat iconostas și morminte sinate pe lângă prețurile cele mai avantajoase.

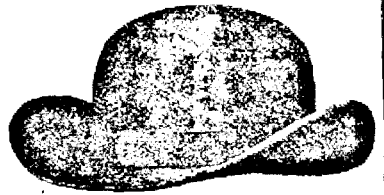
Cele mai moderne pălări preotesti.

Haine pentru dnit preoți, brăne și camilafce. Pregătesc bine și prompt vestiminte preotesti, căci am un eritor foarte ist-ți. La dorință dau detașuri și tot felul de modele. Asigur cumpărătorii mei, că vor fi servii în modul cel mai bun, căci am numai materia, de prima calitate și cea mai bună; dar vând mai ieftin ea ori unde în alt loc. Comande esecut momentan în modul cel mai prompt și mai constientios.

Catalog ilustrat trimis gratuit.

Cerând comande abundante, rămân cu stimă

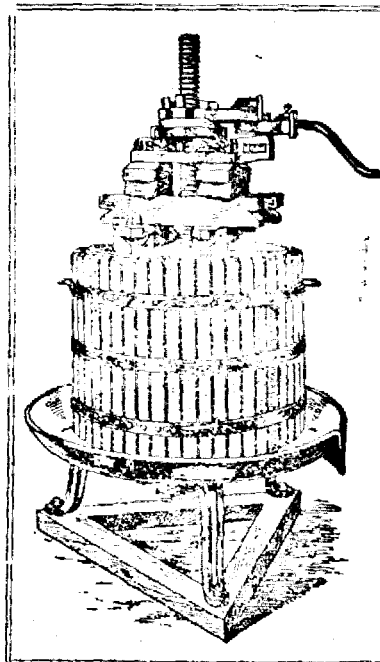
**Nicola Ivkovics, Ujvidék**  
strada Duna, casa proprie.



Medalie de aur dela expoziția din Pojun. — Unica mare medalie de aur a statului dela expoziția din Cluj.

## Prese de vin și călcătoare de struguri

Diferite prese de ridicare cu patentă. **Prese de vin Hydraulic** cu apăsătoare superioară, cu corfe de lațuri cu patentă. **Prese** de fer și de lemn cu **2 corfe.** **Călcătoare de struguri** cu cilindre cupoilec de construcția cea mai nouă. **Renovările se execută de specialiști.**



Telefon-Nr.: { 73-83 și 75-85.  
73-84 și 73-85.

Epistole: RÖCK ISTVÁN, Bpest, Postafiók.

**RÖCK ISTVÁN**

fabrică de mașini și turnătorie de fer

Budapest, I., Budafoki-ut.

Magazinul orașului: XI., Soroksári-utca 24  
Telefon-Nr. 53-44.

**Comunicație la colonia fabricice:** Dela capul podului Francisc Josif dinspre Buda, cu bilet de tramvai electric până la stațiunea „Röck-**gyár**“.

Transporturi pe tren e a-se trimit la stațiunea trenului Budapesta-Kelenföld

Catalog francat la dispoziție.



# Molnár Antal

măsar

Arad, Part-u. nr. 4 (Casa proprie).

Se recomandă onor. public pentru pregătirea a ori-ce fel de lucrări de lemn aparținătoare acestei branșă, precum:

mobile de alcouri, de prânzătoare, de salon, de cuină,  
de grădini și de vile,

precum și spre: **pregătirea aranjamentelor de prăvălii, de birouri, de portale** și ori-ce fel de lucrări pentru **biserici** și alte **edificii publice**.

Comandele se efectuează prompt pe lângă prețuri convenabile și garanță.

— Desemne și modele chimice se trimet la cerere. —

# Berger Gyula

— farmacia  
„la Sta Eli-  
sabeta“ —  
— ARAD. —

Recomandă mult căutatele sale preparate:

**Săpunul spermatic »Sf. Elisabeta«** cu efect sigur asupra pielii, precum și contra piștrurilor ca mijloc de înfrumusețare și reconstruirea pielii: — — o bucată mare 60 fleri.

**Pudră »Sf. Elisabeta« (roza)** articol admirabil pentru menținerea frumuseții, de tot inofensiv. Se poate căpăta în culoare albă, roză și crem: — — o cutie 90 fleri.

**Apa de dinți »Sf. Elisabeta«** recomandabil în special celor cu dinții răi. Rumeneste gura, întărește gingiile, sistează durerea de dinți și oprește sticarea dinților: — un flacon 90 fl.

**Apă de iorgovan pentru frumusețe »Sf. Elisabeta«** Articol foarte iubit de dame. Se poate căpăta în culoare albă și roșie. — Un flacon mic 1 cor., unu mare 2 cor.

**Leac contra reumei și răceleii »Sf. Elisabeta«** Leac cu efect sigur contra reumei, răceleii, ischias, deasemenea contra durerii de cap, câteva fricțiuni ajung, pentru ea și cea mai mare durere să înceteze. Un flacon mic 1 cor., un flacon mare 2 cor.

**Spirit pentru păr »Sf. Elisabeta«** Sistează căderea părului și formarea de mătreacă o împiedecă radical. — Prețul: — — o sticlă mică 1 cor., o sticlă mare 2 cor.

**Alifie pentru păr.** Promovează creșterea părului și îl face foarte undulos. — Un flacon mic 1 cor., unu mare 2 cor.

**Ceai minunat pentru pept »Sf. Elisabeta«** contra tusei, troahnei, frigurilor de stomac și boalelor de gât. — — o cutie 80 fleri.

**Eter pentru bătăături.** Delătură în scurtă vreme fără durere ori-ce bătăucire a pielii, ori bătăături. O sticlă e de ajuns pentru delăturarea celor mai mari bătăături. — O sticlă 70 fleri.

**Apoi, tot felul de aromatice, specialități din țară și străinătate, medicamente pentru animale, pentru porci, vite și galițe.**

Edificat  
la  
1888.

# Schiller József

Edificat  
la  
1888.

Atelier de articole aurite, oglinzi și rame pentru icoane  
Szeged, Petőfi Sándor sugár-út 11/a.

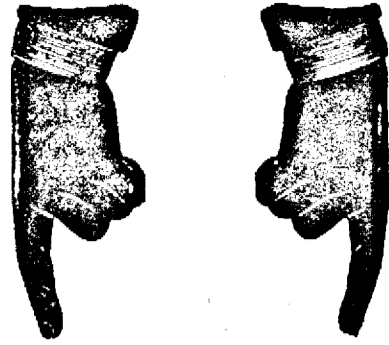
Primesc spre efectuare pe lângă prețurile cele mai avantajoase:

**Lucruri de tot felul:** Rame pentru icoane și oglinzi din lemn, făcută după plan, în modul cel mai artistic.

**Auritori ce se poate spăla** pe icoane vechi și noi și rame de oglinzi. Infrumusețări de sculpture, de palate, hotele și cafenele.

**Aranjament pentru biserici,** precum

infrumusețări de altare, anvoane, baltisterie, steaguri, feșnice, catafalce, cupole, felinare, cruci și icoane.



## AVIS

Avem onoare a aduce la cunoștința On. public, că în

**Hotelul PANNONIA (fost Nádor)**

stă la dispoziție dela

**1'60 coroață**

**— odăi —**

comode, curate și aranjament modern.

Cu stimă:

**Szabó Kálmán,**

arândașul hotelului »Pannonia«



## Prima aradană

**Fabrică de țigle de cement crestate**

a lui

**rétháti Kövér és Társsa**

**Cancelaria: ARAD, Kiss-utca 6.**

Recomandă marele cantități de

**țigle de cement crestate**

cari față de ori-ce altfel de țigle sunt

— — — pentru acoperiși — — —

**☉ Cele mai bune și mai ieftine ☉**

afară de aceasta la punerea leăturilor

după-ce să cere o distanță de 39 cm.

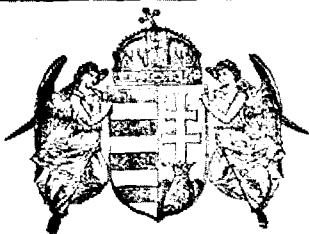
față cu altfel de țigle se ajunge la un

— — — câștig de 40% — — —

Mulțimea epistolelor de recunoștință la dorință să arată în original.

Premiat cu medalia cea mare la exp. milenară din Bpesta în 1896.

**TURNĂTORIA  
DE CLOPOTE**



**Fabrica de  
scaune de fer  
pentru clo-  
pote - - alui**

**ANTONIU NOVOTNY**

TIMIȘOARA-FABRIC

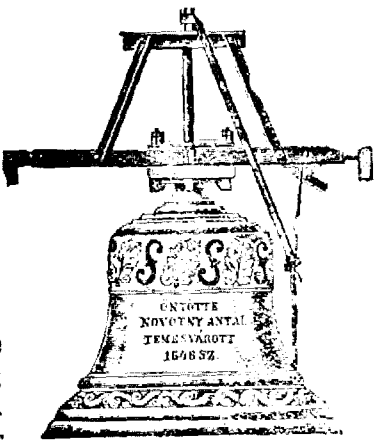
Se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase, pe garanție de mai mulți ani provăzute cu ajustări de fer bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte îndată ce clopotele sunt bătute de o lăture fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate

**CLOPOTELE GĂURITE**

de dînsul inventate, și premiate în mai multe rânduri, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S

și au un ton mai intensiv, mai adînc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrație mai voluminoasă decât cele de sistem vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 klg. este egal în ton cu un clopot de 461 klg. patentat după sistemul vechiu.

Se mai recomandă apoi pentru facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător, — pentru preajustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut ca și spre turnarea de toace de metal. — Preț-curanturi ilustrate gratis.



Mare asortiment (magazin) de tot felul de articole de frizat.

Prăvălie de perii, articole de toaletă și parfumerie.

Perii de haine, de păr, de dinți, de unghii, ect. de toate soiurile. Lustruitoare de odăi, mătură de perii și tot felul de articole de perii de casă și pentru gospodărie. Bureți, articole de piele de cerb pentru curățat. Coșuri de poame, de flori și de voiagiu, în mari asortimente, etc.

**Hegedüs Gyula**

Prăvălie de perii, parfumerie,  
articole de toalete și frizerie,

ARAD, — ANDRÁSSY-tér 15.

Diferite soiuri de parfumerii veritabile franceze, pudre, creme pentru față, articole de curățatul unghiilor (Garnituri manicule), ape de dinți, prafuri de dinți, săpunuri de spălat, ace de păr-pieptene veritabile de broaște țestoase și de os de elefant, corn și cauciuc, articole de piele și geamantane mici de mână, fine, pentru dame. Articole de oțel de Sollingen sau oțel englezesc.

Articole de tot soiul veritabile franceze și tot felul de articole de gumă, apoi baudage, etc. etc.

Covoare de cocus, ștergătoare de picioare de cocus și covoare de baie.

# Sugár és Szegő

instituit de vestimente uniforme și ajustare militară  
liferantul cu contract al batalionului de pioneri 14

Telefon-nr. 291.

**SZEGED**

Kárász-utca 10.

Cel mai ieftin izvor de a procura cele mai bune uniforme pentru tot felul de rang militar, ofițeri, ostași, jandarmi, polițiști, ofițanți la căile ferate, finanți, pompieri și interniști.

**Pentru voluntari de un an**

să liferează uniforme foarte bune și cu gust aranjate.

**Condiții de solvire foarte avantajoase.** — Și alte favoruri foarte mari.

După-ce firma noastră e unica în acest oraș, care exclusiv se ocupă numai cu pregătirea și liferarea uniformelor militare, atragem atențiunea Dlor voluntari ca să se ferească de speculanți cari își publică prin foi reclame și trimit cataloage de uniforme numindu-se liferanți, de fapt însă nu sunt nici de profesiune nici specialiști în pregătirea uniformelor, a căror pregătire nu corespund nici gustului estetic, nici regulilor recerute.

Incredințatul nostru ori când stă la dispoziție pentru măsură.

Cu deplin respect:

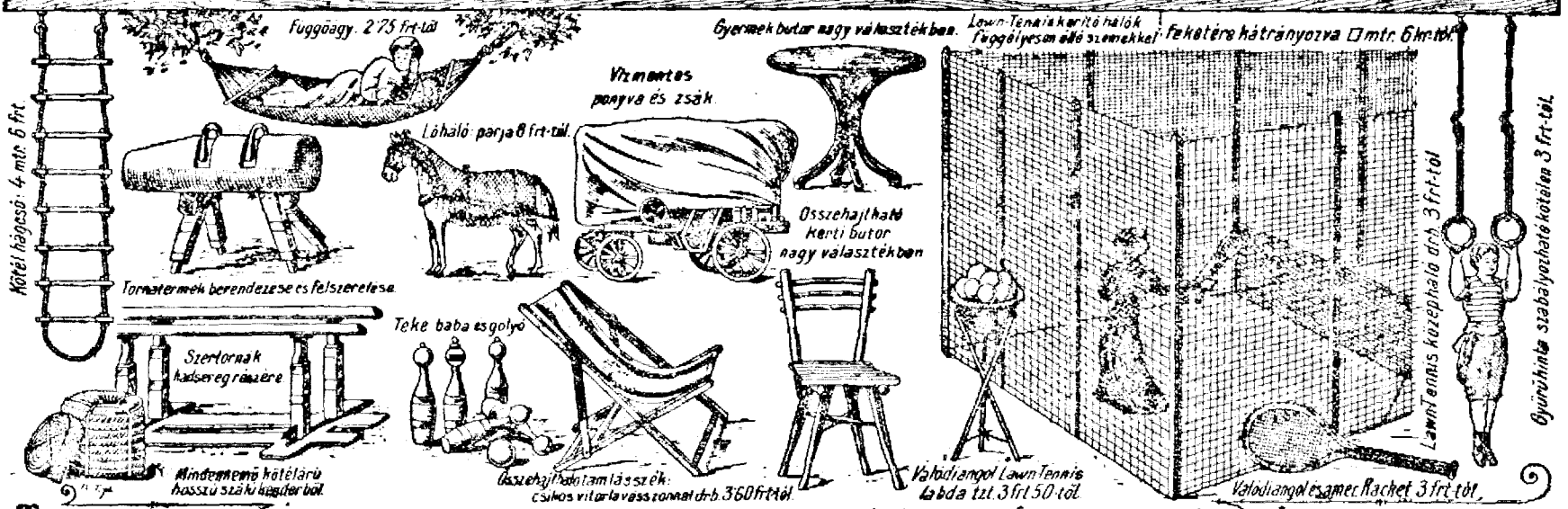
**SUGÁR és SZEGŐ.**





# Seffer Antal SPORT ESZKÖZÖK ÉS KÖTÉLGYÁRTÓ IPARTELEPE

BUDAPEST, IV. KÁROLY UTCA BOLTSZÁM 12. (KÖZP. VÁROSHÁZ ÉPÜLETE)



TELEFON: 15-56. Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve, Vidéki megrendelések pontosan fogantositatnak. ALAPITTATOTT: 1878.

## Seffer Antal are tot felul de instrumente de sport și magazină de ștreanguri

Budapest, IV., str. Károly, bolta Nr. 12. (Közp. Városház épülete)

Se află în magazină:

Scară de ștreang, 4 mtr. lung, 6 fl.  
 Pat-leagăn, cu preț del 2.75 fl. în sus.  
 Tot felul de instrumente pentru gimnastică de școală și pentru militari.  
 Palamare lungi din fuior de cânepă.

◆ Mreją de acoperit caii.  
 ◆ Popice și bile de joc la popicărie.  
 ◆ Ponevi și saci prin cari nu întră apă.  
 ◆ Scaune de lux cu pânză dela 3.60 fl. în sus.  
 ◆ Mobile de grădină, cari se pot împătura.  
 ◆ Mince engleze pentru jocul »Tennis«, 12 bucăți dela 3.50 fl. în sus.

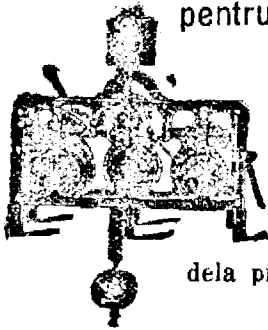
◆ Rackete veritabile engleze și americane dela 3 fl. în sus.  
 ◆ Mreji pentru încunjurarea jocului »Tennis« cu cătran negru □ metru dela 6 cruceri în sus.  
 ◆ Mreją mijlocie bucata dela 3 fl. în sus.  
 ◆ Uțuuri dela 3 fl. în sus.

Nr. telefonului 15-56. Prospecte de prețuri la dorință trimite gratis — franco. — Comandele din provincie se efeptuesc prompt. Fondată la 1878.

## Ceasornice de turn

pentru palate, case comunale, fabrici, locuințe private

regulează și aranjază mai favorabil



### MÜLLER JÁNOS

succesorul lui Mayer Károly

dela prima aranjare cu vapor a fabricii de oroloage

BUDAPESTA.

VII., Csömöri-ut 50. (casa proprie).

Cataloge și specificări de prețuri trimite gratis și franco.

## Prima întreprindere de fabricare de sticlă în Seghedin

Diploma de aur la expoziția din H.-M.-Vásárhely, ținută în anul 1904

TELEFON Nr. 438

Medalie de argint la expoziția generală din H.-M.-Vásárhely, ținută în anul 1904

### SINGER ARMIN

PRĂVĂLIE:

Tisza Lajos-körut 48

• SZEGED •

DEPOSIT:

Strada Jókai nr.

Magazin de sticle în table. ● Magazin de oglinzi în table

Fabrică de sticlă și oglinzi aranjată în electricitate

Diferite forme de firme pentru medici și avocați.

Sticlerie de lux pentru ferestri de salon și biserici în execuție artistică.

Decorație de mobile în stilul cel mai nou și în toate culorile

Facerea de galantare la edificii și prăvălie.

Primesc spre tocmire vechi oglinzi. Primesc lustruire de sticle ori ce lucru din bransa noastră

## Deschidere de prăvălie!

Mare deposit dela toate fabricele de specialitate.

### Linoleum, pânzături cernite și articlii de cauciuc (gummi).

Arad, Andrásy-tér 22.

Recomandă adevăratul său Linoleum cu cele mai eține prețuri de fabrică, covoare mari de părete și de întins pe jos, de așternut în baie și la spălător, pentru îmbrăcarea odailor; pânză cernită pentru așternut pe masă, pe pereți, pe tase, șurte pentru femei și copii; pânză de cauciuc pentru paturi, îmbrăcăminte, jucării, ghiozdane pentru târguiele și pentru copii școlari.

==== Mantale de ploaună pentru bărbați și femei. ====

Andrásy-tér 22.

Andrásy-tér 22.

Andrásy-tér 22.

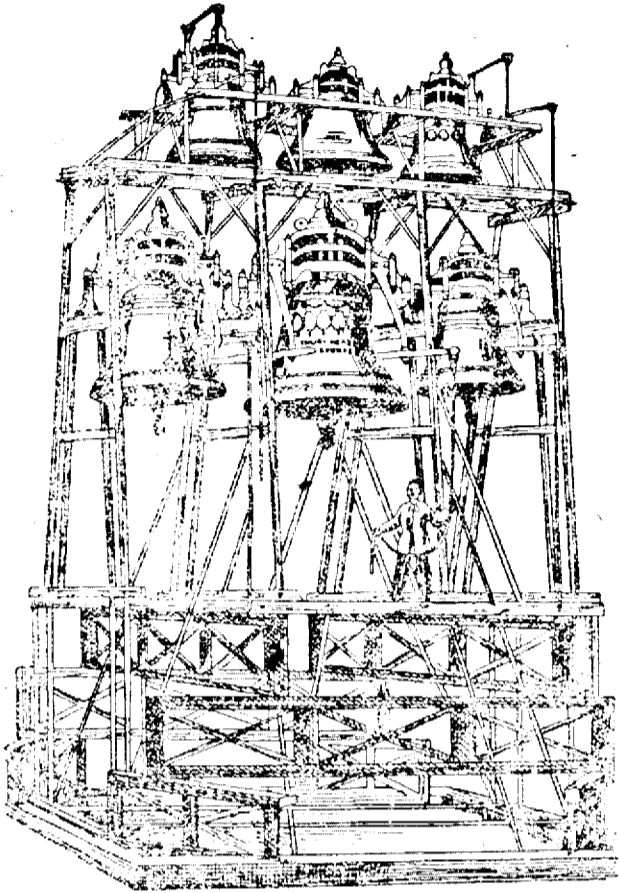
Andrásy-tér 22.

Fondat la 1846.

Telefon 25—37.

**Pozdech József** următor **Thury Ferencz**

**Budapesta,**  
**VI., Lehel-utca Nr. 8.**

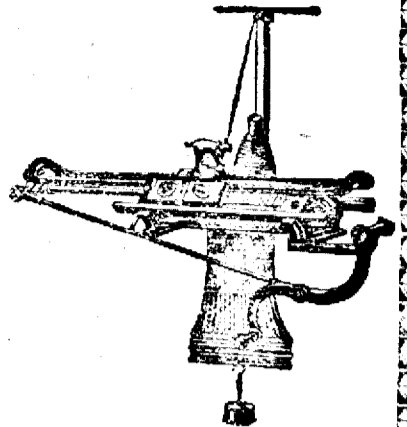


Mare fabrică  
de instrumente  
muzicale  
de suflat,  
turnătorie de clo-  
pote și metale,  
făurărie  
și ajustărie  
de clopote  
cu brevet.

Catalog și preliminar de spese trimite franco.

**Câștig lateral  
ușor și splendid.**

Pentru familii și dame.  
Nici la o casă să nu lipsească  
originala mașină de  
împletit „STYRIA“.



Preț-curenturi gratis. Condițiuni avantajoase de plătire!

Reprezentanța executivă pentru Ungaria:

**FÓGL J. L.**  
BUDAPEST, VI., CSENGERI-UTCZA 54.

**Szabó József**

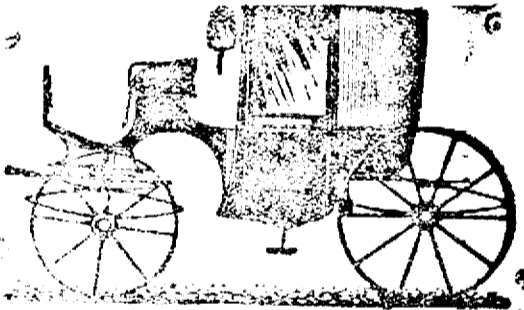
măstru arhitect-zidar

**Cancelaria: ARAD, Vécsey-utca 6a.**

Primește spre efectuare tot felul de lucruri ce aparțin  
specialității arhitecturii.  
Planuri după stilul cel mai modern. La dorință pre-  
gătește și preliminar de spese.  
Servește cu deslușiri la tot felul de afaceri aparțină-  
toare ramului de arhitectură.  
Schife de planuri pregătește gratuit.

Cu stimă: **Szabó József,**  
arhitect-zidar.

In mai multe expoziții premiat cu primele premii.



Nr. telef. 439.

Prima fabrică de căruțe de pe câmpie  
**Ifj. Hodács János**

**SZEGED** Strada Kistisza nr. 4.  
(Urmarea străzii Maros)  
Magazin mare permanent din diferite  
**caruță noi domnești.**  
Se pot căpăta pe lângă prețuri foarte  
avantajoase

caruțe folosite, în schimb (phaltone cu acoperiș și fără acoperiș, sanii, etc. etc.) .. ..  
Catalog ilustrat în cinstă și fără porto.

**CIMBALMĂ**

se poate căpăta în rate și pe lângă pre-  
țuri moderate, trimițând cataloge mari ilus-  
trarte. — Numai la mine se poate căpăta  
Școala de cimbalnă, după care poate  
învața foarte ușor ori și cine și fără pro-  
fesor. Partea I-a 4 cor., a II-a 3 cor. 60 fil.,  
a III-a 3 cor. 60 fil. După trimiterea ba-  
nilor expedez gratuit.

**VARGA PÁL**  
fabricant de cimbalnă și de muzice  
**M a k ó (casa proprie.)**

**Raderea de prisos!**

Cine voește se economisească banii, cine  
voește se cruțe timpul, cine nu voește se  
fie spus la vre-o boală de piele, acela  
se rade

cu „RASOL“  
sănătos! plăcut! ieftin!

Un kilogram cu care se poate rade de  
30 de ori, 2-40 Cor. In provincie 3. Cor.  
plătindu-se înainte, se trimite gratuit. Cu  
mandat postal mai scump cu 20 fil. Pregă-  
tește și trimite

„RASOL“ Vegyipar Vállalat  
Budapest, VI. ker., Váczi-körút 55.

Arad, Farmacia G. Földes Kelemen.

— Vânzătorilor dă concesiune. —

Cel mai bun mijloc pentru stărpirea  
părului

e „RASOLIN“-ul  
foarte recomandat damelor.

Prețul unui borcan 2 Cor. în provincie 2-50  
Cor., pe lângă trimiterea sumei, franco cu  
mandat postal e mai scump cu 20 fil. Uni-  
o o o o cul pregătitor o o o o

„RASOL“ Vegyipar Vállalat  
Budapest, VI. ker., Váczi-körút 55.

Magazin: Farm. Török József, Király-u. 12  
Arad, Farmacia G. Földes Kelemen.



**Pentru cei ce  
pățimesc de surpătură**

Cea mai nouă invențiune de bandă-  
giu oes. și rez. brevitat pneu-  
matic cu pelotă de cauciu, cel  
mai perfect în felul său alui KE-  
LETI!

Oprește surpătura cea mai mare  
și vechie fără de a cauza dureri.

Prețul: pentru o latură 12 co-  
roane, pentru amândouă laturile  
24 coroane.

Multe de epistoale recunoscă-  
toare din patrie și străinătate, dela  
cei mai vestiți medici și profesori.

În institutul meu artistic pentru  
îndreptarea corpului, ce susță de  
25 ani, pe lângă controlul unui  
medic de praxă al orașului Budapesta, să pregătesc pe  
lângă prețurile cele mai estimo, cele mai perfecte instru-  
mente tehnice, ca

**picioare și mâni artificiale** pentru cei  
amputați.

Corsete și îndreptătoare pentru cei în creștere strâmbă.

**Mașini de proptit și umblat** pentru cei  
ce sufăr de

dureri de oasă, închieturi, tuberculoză, boală englezească,  
rheumă și gârb-vire.

Lepători pentru pânteco și ciorapi de cauciu pentru  
cărcei și convulziuni.

Damele sunt servite de femei.

Seracii, conform înțelegerii, vor plăti în rate.

Cereti gratis și franco catalog provăzută cu peste  
3000 figuri.

**KELETI J.** fabricant de instrumente artistice igienice  
BUDAPEST, IV., Koronaherczeg-u. 17—18  
(În palatul claustrului ordului monahal „Szervita“).  
Fabrica: Bpest, IV. Koronaherczeg-u 14. — întemeiată 1878.

— Corespondența în limba română. —

Primul institut de asigurare în caz de serviciu militar ca societate sub patronajul Alteței Sale ces. reg. Archiducele Iosif

Budapest, IV., str. Váci nr. 34

P. T.

Avem onoare a vă aviza, că reprezentanța noastră din Arad am încredințat-o

dlui Kaufmann Sándor, piața Boros Béni nr. 7

și rugăm pe deaproapele nostru să onoreze reprezentanța noastră cu încrederea de până acum.

Budapesta, luna Sept. 1906.

Cu deosebită stimă:

Első Biztosító Intézet katonai szolgálat esetére mint szövetség

Tot acolo se caută agenți serioși.

**BENEDEK IMRE** curelar și șelar  
S Z E G E D (casa Zsóter)



**Hamuri, șele,**  
Instrumente trebuincioase pentru călărit, drum și vânat, frâne și biciuri, procovițe pentru cai fine și ieftine, giamantane de călătorie, geante de piele, portomoneie, în mare asortiment.

Prețuri ieftine! Dresări se efectuează în mod grabnic și prompt. La dorința cataloage ilustrate gratuite fără porto

FONDATA LA 1900.

**NAGY PÁL** Pictor, vopsitor de primul rang în SZEGED.

PRIMEȘTE: Pictare și măltuire de biserici, castele, edificii corăspunzător cerințelor moderne în execuție artistică. Table de prăvălii pregătesc în execuția cea mai bună și ieftină pe lângă răspundere de 5 ani. — Planuri fac gratuit.

Cu stimă:  
**NAGY PÁL.**

**Strămutare de prăvălie.**

Am onoare a aduce la cunoștința stimaților mei cumpărători că prăvălia mea de pe strada Deák Ferencz nr. 36 — Arad am strămutat-o pe strada Deák Ferencz nr. 7,

unde de altfel având prăvălie, în garnitură de salon, salon bărbătesc, cele trebuincioase pentru un prânzător modern, dela prețul cel mai ieftin până la cel mai scump, și la dorință efectuează în modul cel mai prompt. Vă rog, ca bunăvoința de până acum se o păstrați și pe viitor. Cu deosebită stimă

**VARGA JÁNOS**

TAPESIER

A R A D, strada Deák Ferencz nr. 7.

— Magazin de jaluzii cu automat. —

Első szegedi len-áru damast és műszövőde

**Csecs Mihály**  
SZEGED, Tisza Lajos-körut 33.

Recomandă produsele sala proprie de in și damast, precum: covoare, ștergare, fugare milieu și toate cele trebuincioase pentru pat. Tot așa haine pentru mireasă, precum lucruri de ajur după plac.

Prețuri moderate, serviciu prompt.

— La rugare prin epistolă mă presint personal. —

**Bokor János**  
Fabricant de ardeiu --- în Szeged.

|   |  |
|---|--|
| Nr. 1. Ardeiu dulce de alui Bokor adevărat 100 Klg. Se poate comanda și în pachet de 5 Klg. — — 1 Klg. 3-20 | Nr. 6. Ardeiu de roze, 100 Klg. Se poate comanda și în pachet de 5 Klg. — — 1 Klg. 2 —                     |
| Nr. 2. Ardeiu dulce pentru tocană 100 Klg. Se poate comanda și în pachet de 5 Klg. — — 1 Klg. 2-70          | Nr. 7. Ardeiu regesc, 100 Klg. Se poate comanda și în pachet de 5 Klg. — — 1 Klg. 1-80                     |
| Nr. 3. Ardeiu „Korona“ de jumătate dulce 100 Klg. Se poate comanda și în pachet de 5 Klg. — — 1 Klg. 2-50   | Nr. 8. Ardeiu de comerciu, I-ma calitate 100 Klg. Se poate comanda și în pachet de 5 Klg. — — 1 Klg. 1-10  |
| Nr. 4. Ardeiu Extra, dulce, 100 Klg. Se poate comanda și în pachet de 5 Klg. — — 1 Klg. 2-40                | Nr. 9. Ardeiu de comerciu, calitate a II-a 100 Klg. Se poate comanda și în pachet de 5 Klg. — — 1 Klg. —70 |
| Nr. 5. Ardeiu de specialitate, 100 Klg. Se poate comanda și în pachet de 5 Klg. — — 1 Klg. 2-20             | Ardeiu întreg, product nou din Seghedin 100 Klg.   |

La cumpărarea a lor 25, 50, sau 100 Klg cu 20 coroane mai ieftin.

Se cere corespondență ungurească și nemțească.

Juvaiericale, lucruri de aur, argint și argint de China, precum

**oroloage admirabile**  
pe lângă rezponzabilitatea de 10 ani mare asortiment, foarte bune și foarte ieftine se pot căpați și pe rate

la  
**PÁRTOS LAJOS**  
S Z E G E D.

— Cataloage ilustrat se trimite gratuit și fără porto. —

*Se recomandă  
a executa următoarele:*

|  |   |  |
|--|---|--|
| OPURI și BROȘURI   |   | FOI PERIODICE  |
| INVITĂRI<br>BILETE DE LOGODNĂ<br><small>după dorință și în culori</small><br>BILANȚURI<br>ANUNȚURI FUNEBRALE   | <b>Tot felul de lucrări tipografice</b><br><i>atingătoare de această branșă</i> | PROGRAME<br>BILETE DE CUNUNIE<br><small>după dorință și în culori</small><br>ADRESE<br>BILETE DE ÎNTRARE |
| <div style="display: flex; justify-content: space-between; align-items: center;">  <div style="text-align: center;"> <h1 style="margin: 0;">"TRIBUNA"</h1> <h2 style="margin: 0;">ARAD</h2> <p style="margin: 0;"><i>Str. Deák Ferencz nr. 20</i></p> </div>  </div> |   |  |
| PREȚ-CURRENTURI<br><small>în orice limbă</small><br>NOTE<br>STATUTE • LIBELE<br>CIRCULARE  | <b>Diferite tipăriri pentru bănci</b>   | CĂRȚI DE VISITĂ<br><small>diferite formate</small><br>MENU<br>PLICURI CU FIRMA<br>OBLIGAȚIUNI            |
| CĂRȚI în COMISIUNI   | <i>Prețuri moderate!</i>  | EDITURĂ PROPRIE  |

Comandele primite să efectueze prompt și conștiincios.



Sirupul de miere de teiu  
al lui HALÁP

aduce mari servicii celor tuberculoși, și ori și  
căruiă care tușeste, care e răgușit, răcit, fără  
apetit și care slăbește.



De multeori o tușă neluată în samă și ne vălămătoare  
e semnul tuberculozei.  
Nimeni să nu aștepte înrădăcinarea răului, ci să-l stă-  
pească, deși când incolțește, iar unde să observe, să fie  
nimicit prin

sirupul de miere de teiu al lui Haláp  
care are înfățișarea sigură la dureri de piept, tușă, răceală etc.  
Sticlă de probă 3 cor., sticlă mare 5 cor. — După trimi-  
terea banilor înainte se capătă numai  
în farmacia „Apostol”, Budapesta

József-körút 64/29.





# Publicare pentru înscrieri la școală!

Pe durata sezonului de înscrieri.

# Fischer Simon

ARAD,  
Szabadság-tér  
\* nr. 12 \*

## Mare prăvălie de rufe.

Intre măcelarii Glück și Koch \*

## Catalog de prețuri senzațional de ieftine.

*Pentru copii clasă separată.*

### Gravate pentru copii!

|                            |             |
|----------------------------|-------------|
| Gravate de spălat (ciucur) | 10 cruceri. |
| " " " regatta              | 15 cr.      |
| " " " mătasă               | 25 "        |
| " " " regatta              | 25 "        |
| " " " plastron             | 29 "        |

### Cămăși pentru copii!

|   |        |
|---|--------|
| Cămăși călcate albe                       | 95 cr. |
| " din șifon veritabil                     | 1.05 " |
| " " " cu piept moale                      | 1.25 " |
| " de tot fine                             | 1.45 " |
| Gulere și manșete de calitate foarte bună |        |

### Pălării pentru copii!

|                          |        |
|--------------------------|--------|
| Pălării de toamnă        | 75 cr. |
| " negre și colorate      | 98 "   |
| " mai fine               | 1.25 " |
| " elegante               | 1.35 " |
| " cu căptușală de mătasă | 1.50 " |

### Căciuli pentru copii!

|   |        |
|---|--------|
| Căciuli de sport din pânură coțată      | 35 cr. |
| " " " " " vinată                        | 50 "   |
| " " " " " cheviot                       | 65 "   |
| " de matroz din materie vinată și roșie | 75 "   |
| " din mătasă                            | 1.15 " |

### Ploiere pentru copii!

|                   |        |
|-------------------|--------|
| Ploier din croise | 95 cr. |
| " " clott         | 1.15 " |
| " " canelab       | 1.45 " |
| " " șerge         | 1.60 " |
| " " mătasă        | 1.75 " |

### Batiste pentru copii!

|                    |        |
|--------------------|--------|
| Batiste ilustrate  | 05 cr. |
| " din șifon alb    | 08 "   |
| " " pânză          | 11 "   |
| " " " mai fină     | 14 "   |
| " " batist colorat | 15 "   |

### Ghiozane (tașcă) de școală!

|                            |           |
|----------------------------|-----------|
| Ghiozane din pânză cernită | 35 cr.    |
| " colorate cu chipuri      | 45 "      |
| " din pânză sculită de apă | 50 "      |
| " " materie bună trainică  | 60 "      |
| " " piele                  | 75—1.50 " |

### Giorapi pentru copii cu patentă, făcuți de robi!

|                               |           |
|-------------------------------|-----------|
| Giorapi cu preți după mărime. |           |
| " patent de calitate bună     | 12—27 cr. |
| " " " diamant negru           | 19—38 "   |
| " " " cu călcăi dublu         | 27—45 "   |
| " " de cea mai bună calitate  | 32—57 "   |

### Deosebiți articlii pentru copii!

|                                     |           |
|-------------------------------------|-----------|
| Nadrugi cu șituri de gummi          | 19—35 cr. |
| Briceag cu plesile de os alb și șar | 20—30 "   |
| Perii pentru dinți                  | 10—25 "   |
| Portmoneu de bani din piele         | 10—50 "   |
| Calamare de buzunar patent          | 25—50 "   |

## Clasa modei de bărbați. Catalog ieftin!

### Rufe albe bărbătești!

|                               |          |
|-------------------------------|----------|
| Cămăși colorate cu pept moale | 1.15 cr. |
| " din șifon cu pept piquet    | 1.35 "   |
| " " sephir englez colorate    | 1.45 "   |
| " de tot fine cu asept damast | 1.65 "   |
| " speciale vârgate drapa      | 1.75 "   |

### Pălării bărbătești nouăți!

|                                   |          |
|-----------------------------------|----------|
| Pălării bărb. de calitate bună    | 1.25 cr. |
| " " " mai sigură                  | 1.50 "   |
| " " colorate și negre, formă nouă | 1.75 "   |
| " " elegante, fină de lână        | 2— "     |
| " " cele mai fine de iepure       | 2.50 "   |

### Ploiere pentru bărbați!

|                       |          |
|-----------------------|----------|
| Ploiere de croise     | 1.15 cr. |
| " bune din clott      | 1.35 "   |
| " trainice din canela | 1.50 "   |
| " din mătasă gloria   | 1.75 "   |
| " " " fină            | 1.95 "   |

### Năframe pentru bărbați în deposit uriaș!

|                             |        |
|-----------------------------|--------|
| Năframi de batistă frumoase | 11 cr. |
| " " regatta                 | 19 "   |
| " " mătasă                  | 25 "   |
| " " " regatta admirabile    | 35 "   |
| " din " curată              | 50 "   |

### Diferiți articli de modă pentru bărbați!

|                                    |           |
|------------------------------------|-----------|
| Mare asortiment de batiste, bucata | 19—25 cr. |
| Țiitoare de nădrugi de cal. bună   | 35—50 "   |
| Legătoare de cioapi " " "          | 39—50 "   |
| Mulțime de nasturi pentru magnette | 25—50 "   |
| Ismene de köpper, calitate bună    | 95 "      |

### Giorapi bărbătești!

|                                   |        |
|-----------------------------------|--------|
| Giorapi de maceo culoare naturală | 19 cr. |
| " colorați și negri, părechia     | 25 "   |
| " vargați de modă                 | 29 "   |
| " special, de cel mai nou model   | 35 "   |
| " din ață curată                  | 45 "   |

## Clasa modei pentru dame.

### Rufe albe femeiești!

|   |        |
|---|--------|
| Cămăși fem. din șifon, decorate cu broderie | 85 cr. |
| " de madipul cu broderie minunată           | 1.15 " |
| " din pânză fină brodată cu mâna            | 1.50 " |
| " " batist franc. colorate                  | 1.75 " |
| " " pânză de rumburg ptr trouseau           | 2.00 " |

### Diferiți articli de modă pentru femei!

|                                   |           |
|-----------------------------------|-----------|
| Ploiere pentru dame               | 1.75 cr.  |
| Brăue de mătasă negre și în color | 50—95 "   |
| " " " cu gummi " " "              | 95—1.50 " |
| Giantă de piele mai nouă          | 45—1.90 " |
| Cravate de mătasă și gulere.      |           |

### Giorapi pentru femei!

|   |        |
|---|--------|
| Giorapi legați negri și în colorii părechia | 35 cr. |
| " după cea mai nouă modă cu vargi           | 39 "   |
| " din ață curată                            | 50 "   |
| " " flor negru                              | 65 "   |
| " " " de tot fin                            | 95 "   |

IN ATENȚIUNEA BICICLIȘTILOR!

# B I C I C L E T E

pe lângă foarte avantajoase depurizări în rate

Fabricațiuni renumite „Puch“, „Meteor“ și „Monarch“.

Magazinul de biciclete,  
mașini de cusut sonerie,  
institul de telefoane și  
parafulgere a lui \* \* \*

## Koch Dániel

Arad, str. Deák Ferencz nr. 42.  
Magazin de lămpi și tot  
felul de trebuințioase la  
biciclete. \* \* \* \* \*

Mare atelier de reparație

Numărul telefonului 440

INTELEAȘ  
LA 1883

Dipl. de onoare  
Lovrin 1902 —  
Medalia de aur  
Timișoara 1891.

Telefon pen-  
tru comitat și  
oraș nr. 498.

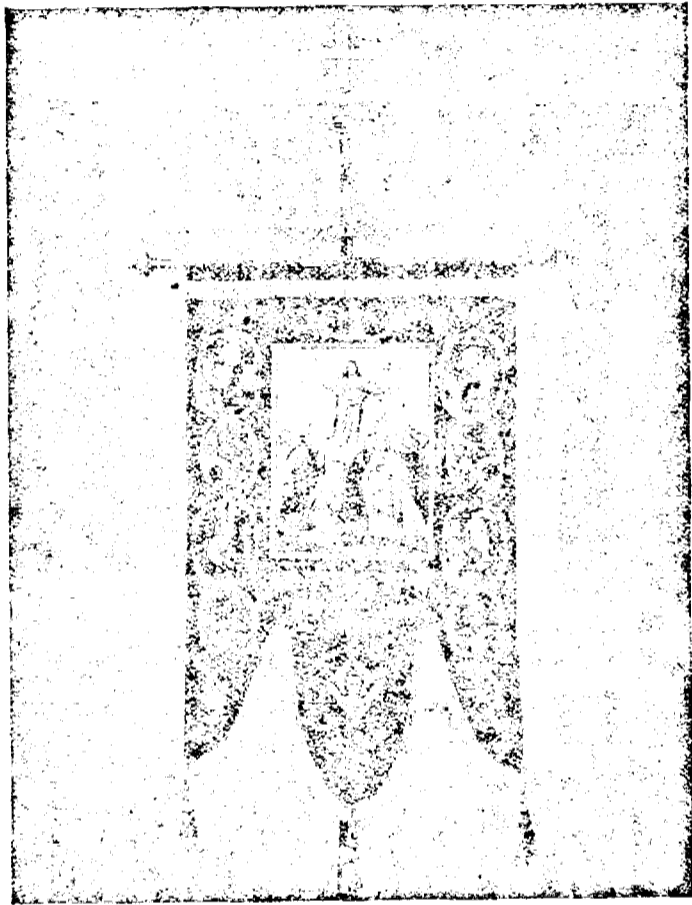
**Szubotha**  
**Sándor**

pregăitor de  
odăjdii și adju-  
turi bisericesti

croitorul  
teolog eplis-  
copesți din  
Cenad, lile-  
rantul Excecl.  
Sale episcop  
Dessowffy  
din Cenad.

TIMIȘOARA-  
CETATE

în teologie.



Recomandă magazinul său bogat în atențiunea binevoitoare atât a preoțimei  
cât și a acelor, cari voesc se cumpere pentru bisericiei capele, sau societăți de  
înmormântare

**odăjdii, steaguri, cruci**  
statue sau altfel de ajustări bisericesti

tot astfel marele său asortiment pentru materiale necesare la formarea adju-  
tărilor bisericesti.

Pentru lilefările mele isu răspunderea. — Servesc bueros cu catalog bogat  
ilustrat.

**Institut de vindecare și creștere pentru epileptici**  
la băile dela **BALF.**

Aranjat pentru 200 bărbați și femei bolnave, pe baza or-  
dinului ministrului de interne Nr. 56,445/1903 și din 17 Iunie  
1903. Prețul de îngrijire: **clasa I pe an 1600 cor., clasa**  
**II pe an 1000 cor., clasa III pe an 600 cor.** Afară  
de aceste clase se mai pot primi bolnavi săraci, însă pe  
sarcina fondului regnicolar pentru îngrijirea bolnavilor. Pen-  
tru primire în forma aceasta însă fiecare bolnav are a-ce  
însinua separat prin rugare, pe baza ord. ministr. de interne  
de dtto 28 Octomvre 1903 Nr. 97,221/IVa. Cu îngrijirea  
bolnavilor sunt concretzute maicele ordinului Franciscan din  
Buda. Cu prospecte și alte deslușiri servește **Dr. Wosinski**  
**István**, propr.-director al băilor Balf. Poșta, tren, telefon loco.

**Nouă mină de marmoră.**

Am onoare a aduce la prealabila cunoștință a onoratului  
public din loc și provincie, că

în Arad, strada Wesselényi No. 1.  
am sortat corespunzător împrejurărilor de azi o

**mină de marmoră**

unde primesc spre efeptuire ori-ce lucru aparținător industriei  
de marmoră, precum: Mobile de marmoră, întocmiri de scâlzi  
și scaune pentru măcelărie, întărirea păreților prin mar-  
moră, marmoră pentru mese, etc. etc. etc., în cea mai bună  
calitate și în ori-ce culoare. Preț moderat, serviciu prompt.

Cu stimă: **Binda Angelo.**

In școala mea de desen  
de croi și cusut

≡ în 20 August ≡  
s'a deschis nou an de prelegere.

Se primesc numai dame inteligente, cari  
pot se face pentru ele proprii sau pentru rudeni  
de a lor îmbrăcăminte și tot felul de vestminte  
în modul cel mai perfect după modelul francez  
sau englez. Un curs, la care se primește numai  
șese învățăcele, durează trei luni.

Inserieri se face în ori care zi în orile  
de după prânz.

Cu deslușiri mai detaiate servește în tot mo-  
mentul

**Németh Jánosné**

proprietăreasa școalei

Arad, str. Weitzer 12 (parter).

◆ Poftiți a fi cu atenținune la firmă. ◆

Telefon Nro. 429.

Telefon Nro. 429

**Cel mai ieftin isvor de**

  **târgueli**  

a lui

**ERDŐS ÉS TÁRSÁ**

magazin de ghete și pă-  
lării pentru bărbați

**ARAD, str. Atzél Péter 1.**

o o o o

Își recomândă marele asortiment

**de pălării**



pentru bărbați și copii



**și ghete**

pentru bărbați, femei, fete și copii.

Mare desfacere de cravate, cămăși pentru bărbați și femei, albe și colorate, mănuși, ploiere.

◆ Poftiți a fi cu atenținune la firmă. ◆

Poftiți a fi cu atenținune la firmă.

Poftiți a fi cu atenținune la firmă.